

Oficina d'Afers Religiosos

**Memòria
d'activitats**
2021

**Departament
d'Interculturalitat i
Pluralisme Religios**

**Ajuntament
de Barcelona**

Copyright

© 2022 Ajuntament de Barcelona

Avís legal

Tots els drets reservats.

No es permet la reproducció total ni parcial de les imatges o textos d'aquesta publicació sense prèvia autorització

Títol

Memòria d'activitats 2021 de l'Oficina d'Afers Religiosos. Departament d'Interculturalitat i Pluralisme Religios

Edició

Ajuntament de Barcelona, 2022

Coordinació de l'edició

Oficina d'Afers Religiosos del Departament d'Interculturalitat i Pluralisme Religios de l'Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat

Hi han participat

L'equip de l'Oficina d'Afers Religiosos i el Departament d'Interculturalitat i Pluralisme Religios.

Índex

1	Introducció	5
1.1	L'Oficina d'Afers Religiosos (OAR)	6
1.2	La pluralitat religiosa i de creences a Barcelona	10
2	Acció global de l'oficina d'afers religiosos 2021	14
2.1	Prioritats i objectius assolits el 2021	15
2.2	Dades globals OAR 2021	16
3	Acció de l'oar per tipus de línies d'actuació	17
3.1	Informació, assessorament i atenció	20
3.1.1	Comunitats i entitats religioses i de consciència	22
3.1.1.1	Suport a l'establiment de les comunitats a la ciutat i suport a la gestió del seu funcionament (regularització, subvencions, altres tràmits)	26
3.1.1.2	Suport a activitats i celebracions de comunitats i entitats religioses de la ciutat, i altres accions d'empoderament i visibilitat (equipaments, via pública, celebracions i diversitat religiosa)	31
3.1.1.3	Intervencions facilitadores o mediadores i de prevenció o gestió de conflictes	34
3.1.2	Ajuntament de Barcelona	35
3.1.2.1	Nou Pla Barcelona Interculturalitat 2021-2030	37
3.1.2.2	Territorialització	38
3.1.2.3	Transversalització de la pluralitat religiosa	41
3.1.3	Ciutadania i altres administracions	43
3.2	Formació, activitats pedagògiques i activitats de difusió i diàleg	45
3.2.1	Accions formatives	46
3.2.1.1	Comunitats i entitats religioses i de consciència	49
3.2.1.2	Ajuntament de Barcelona	51
3.2.1.3	Ciutadania i altres administracions	53
3.2.2	Activitats pedagògiques	55
3.2.3	Activitats de difusió i diàleg	57
3.2.3.1	Jornades	60
3.2.3.2	Cicles	69
3.2.3.3	Monogràfics	76
3.2.3.4	Altres activitats i col·laboracions	78

3.3	Acció comunicativa	79
3.3.1	El web de l'OAR	80
3.3.2	Microlloc <i>Coneix les religions</i>	86
3.3.3	Publicacions	87
4	Valoració de les persones usuàries	88
5	Objectius 2022 i reptes de futur	90
Annex	Subvencions 2021	91

1 Introducció

L'Oficina d'Afers Religiosos (OAR) és un servei municipal que funciona com a referent en temàtica religiosa i de creences i conviccions i en tot allò relacionat amb les entitats i comunitats religioses i de creences de la ciutat. L'oficina depèn del Departament d'Interculturalitat i Pluralisme Religios, dins de l'Àrea de Cultura, Educació, Ciència i Comunitat, i està gestionada per la Fundació Bayt al-Thaqafa.

L'OAR treballa per donar resposta a la pluralitat de creences i conviccions presents a Barcelona des d'una mirada intercultural, seguint els principis de la interculturalitat: el reconeixement de la diversitat cultural, la igualtat de drets i equitat, i el diàleg intercultural i interacció positiva. El públic destinatari de l'oficina comprèn les entitats i comunitats religioses i de creences de la ciutat, el personal i els serveis municipals de l'Ajuntament de Barcelona, i la mateixa ciutadania barcelonina.

Objectius:

Els principis de la interculturalitat determinen els tres objectius principals de l'oficina, que són els següents:

- **Vetllar per la garantia de drets i llibertats religioses i de consciència a la ciutat:** Treballar per garantir el dret a la llibertat religiosa i de consciència de la ciutadania barcelonina, creient i no creient. Això inclou la materialització d'aquest dret, tant en l'àmbit individual com col·lectiu, en condicions d'igualtat i no discriminació i per part de totes les entitats religioses i de consciència, incloses les tradicions més minoritàries.
- **Donar a conèixer i facilitar el reconeixement de la pluralitat religiosa a Barcelona:** Promoure el coneixement i la visibilització de la pluralitat religiosa barcelonina i la seva participació en les xarxes associatives del territori. Fomentar-ne el reconeixement i valorar la seva aportació a la ciutat, des de l'àmbit de les creences però també des d'altres perspectives, com l'associativa, la social i la cultural.
- **Generar i fomentar espais de diàleg i interacció positiva entre persones de les diverses comunitats religioses i espirituals i amb la resta de la ciutadania:** Promoure el diàleg en un nivell d'igualtat entre les diferents opcions de consciència presents a la ciutat, fomentant i organitzant espais i activitats interreligioses i interconviccionals. Aquest objectiu inclou també crear espais de diàleg i interacció intraconfessionals, entre les diferents branques, sensibilitats i realitats que comparteixen una mateixa tradició religiosa, des d'una mirada interseccional.

Línies estratègiques i línies d'actuació:

Per assolir aquests objectius, l'OAR parteix de dues línies estratègiques de treball i dues línies d'actuació que emmarquen l'organització interna i el dia a dia de l'oficina.

Les línies que marquen l'estratègia de l'OAR per al mandat actual venen donades per dues premisses: la transversalització i la territorialització de les actuacions de l'oficina. Així, per als tres objectius principals de l'oficina s'observa la necessitat d'una **mirada transversal** que, més enllà de la pròpia oficina, impliqui les pròpies comunitats, les diverses àrees i departaments de l'Ajuntament i la resta de la ciutadania. Alhora, també és necessària una **mirada de territori**, que permeti una diagnosi molt més concreta de la realitat en els diferents barris i districtes de la ciutat i dissenyi actuacions i propostes adaptades a les seves necessitats i idiosincràsia.

D'altra banda, les **línies d'actuació de l'oficina** es resumeixen en dues:

1. Atendre, informar i assessorar tant les comunitats religioses com el personal de l'Ajuntament i la ciutadania en general.
2. Efectuar i fomentar accions de formació, debat i diàleg al voltant de la pluralitat de creences i el fet religiós.

Orígens:

Els inicis de l'Oficina d'Afers Religiosos es remunten a l'any 1998 amb la creació del Centre Interreligiós de Barcelona, un servei creat amb l'objectiu de fer un diagnòstic de la pluralitat religiosa a la ciutat i fomentar la relació entre les diferents confessions. L'any 2005 es dona un nou impuls al servei, de manera que se'l reconverteix en una oficina d'atenció directa al públic i focalitzada en la garantia de drets i l'assessorament a les comunitats, que l'any 2008 adopta el nom actual. El trasllat de l'oficina al carrer del Comerç l'any 2015 i la incorporació d'un nou perfil tècnic l'any 2017 marquen una nova etapa en el servei, amb més èmfasi en la coordinació amb altres àrees de l'Ajuntament i un augment en altres aspectes més enllà de l'atenció directa, com activitats educatives, formació tècnica i activitats de sensibilització destinades al públic en general.

Funcions i organització interna:

Actualment l'equip de l'OAR està format per sis persones, una persona en la coordinació i cinc responsables tècnics, que donen resposta a la següents funcions:

- **Atenció, suport i assessorament a les comunitats i entitats religioses i de consciència de Barcelona:**
 - Assessorament, acompanyament i suport en tots els aspectes necessaris per al seu establiment i funcionament del dia a dia, així com a accions d'empoderament i visibilització.
 - Seguiment i actualització del mapa de comunitats religioses presents a la ciutat.
- **Atenció, suport i assessorament a personal municipal:**
 - Assessorament sobre pluralitat religiosa de manera transversal a les diverses àrees i districtes de l'Ajuntament sobre tot allò que afecta les entitats religioses i de consciència.
 - Coordinació amb altres departaments municipals per establir-hi col·laboracions.
 - Inclusió de les comunitats religioses i de creences en espais municipals de participació ciutadana.
 - Continuitat i reforç del programa de Grups de Diàleg Interreligiós locals.
- **Formació:**
 - Programa de formacions destinades a les comunitats i entitats religioses i de consciència, amb l'objectiu d'empoderar-les i donar-los eines per al desenvolupament del seu dia a dia a la ciutat.
 - Programa de formacions, tant genèriques com a mida, sobre drets i llibertat religiosa, sobre pluralitat de creences i sobre la gestió d'aquesta diversitat, destinades tant a personal tècnic de l'Ajuntament com a entitats i organitzacions ciutadanes.

- **Atenció a la ciutadania i activitats de sensibilització:**

- Atenció i assessorament a la ciutadania sobre drets i llibertat religiosa i pluralitat de creences.
- Promoció del coneixement i la visibilització del pluralisme religiós com a valor i patrimoni cultural de la ciutat, a través de l'organització d'activitats en diversos formats destinades al públic adult, en col·laboració i coordinació amb les mateixes comunitats i entitats religioses i de creences i amb diferents espais i equipaments de la ciutat.
- Promoció del coneixement i la visibilització del pluralisme religiós a infància i adolescència, mitjançant un programa educatiu destinat al públic en edat escolar.

- **Comunicació i difusió:**

- Desplegament i creació d'un pla estratègic comunicatiu amb l'objectiu de mantenir informades les comunitats sobre temes d'actualitat que tinguin afectació en el seu dia a dia.
- Construcció i difusió d'un relat sobre drets i valor de la pluralitat religiosa a la ciutat a través de diferents formats comunicatius (articles web, vídeos, fullets...).

A gener de 2021 s'ha ampliat novament l'equip de l'oficina amb la incorporació d'un nou perfil professional tècnic. Aquesta decisió pretén donar resposta tant a les necessitats derivades d'un augment en les accions de sensibilització i comunicació així com a l'objectiu de transversalitzar i territorialitzar el fet religiós a altres àmbits municipals, responent al nou Pla Barcelona Interculturalitat 2021-2030¹.

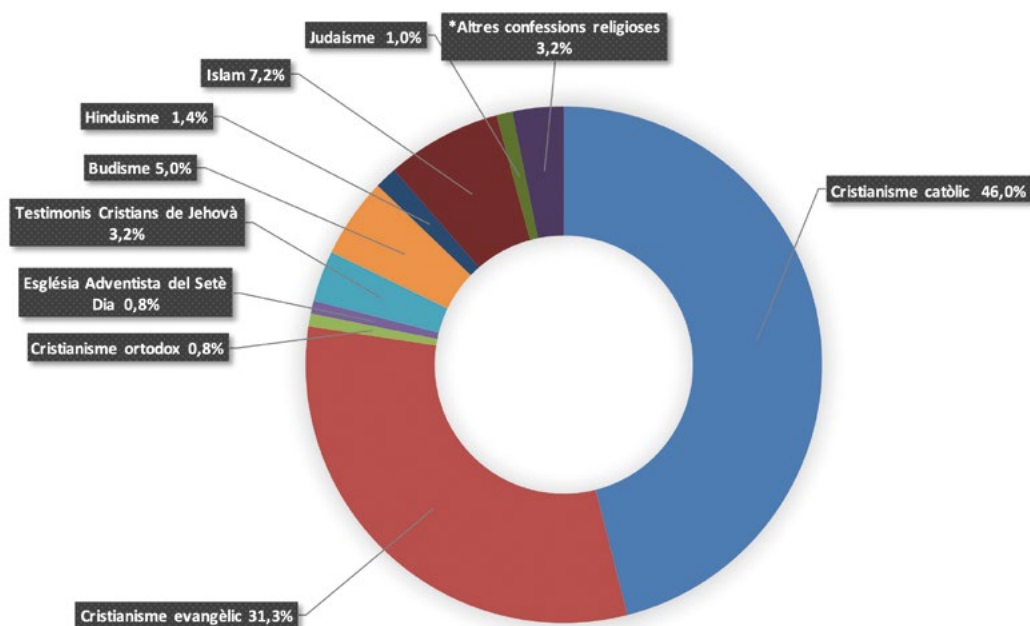
1.2 La pluralitat religiosa i de creences a Barcelona

Barcelona és una ciutat plural, diversa i dinàmica, i aquesta diversitat també es manifesta en l'àmbit religiós i de creences. El mapa religiós de la ciutat, de la mateixa manera que els seus habitants i la resta del món associatiu, és una realitat dinàmica i sempre canviant, que combina comunitats fortament consolidades amb entitats de nova creació, fusions, ruptures i dissolucions. A més, la permeabilitat de les fronteres físiques de la ciutat, en un continu entre el teixit urbà de Barcelona i la seva àrea metropolitana, comporta a vegades moviments per part de comunitats religioses, que poden passar a nivell administratiu d'una ciutat a una altra si es dona un canvi de local o de seu.

Actualment a la ciutat hi ha **982² comunitats i entitats religioses** corresponents a **28 tradicions** diferents. Les tradicions amb més presència a la ciutat corresponen a les principals tradicions cristianes (catòlica, evangèlica i, en molt menor grau, ortodoxa i d'altres, com els testimonis cristians de Jehovà o l'església adventista), seguides per comunitats musulmanes i comunitats budistes. En menor grau, hi ha també representació de la resta de les principals tradicions religioses a escala internacional i d'altres de més locals o minoritàries. Aquesta diversitat de creences a Barcelona i la seva pràctica es materialitza en els **498 centres de culte³** que hi ha a la ciutat.

*Església de Jesucrist dels Sants del Darrers Dies, Fe Bahá'í, Sikhisme, Església de Scientology, altres confessions minoritàries

Centres de culte a Barcelona 2021 (segons confessió)

2 A causa d'incidències amb el programa de base de dades, no ha estat possible actualitzar aquesta xifra a data de gener 2022, per la qual cosa es manté la mateixa dada que a la memòria anterior.

3 Es comptabilitzen únicament els espais de culte oberts a la ciutadania. Dades consultables al [directori públic del web de l'Ajuntament de Barcelona](#).

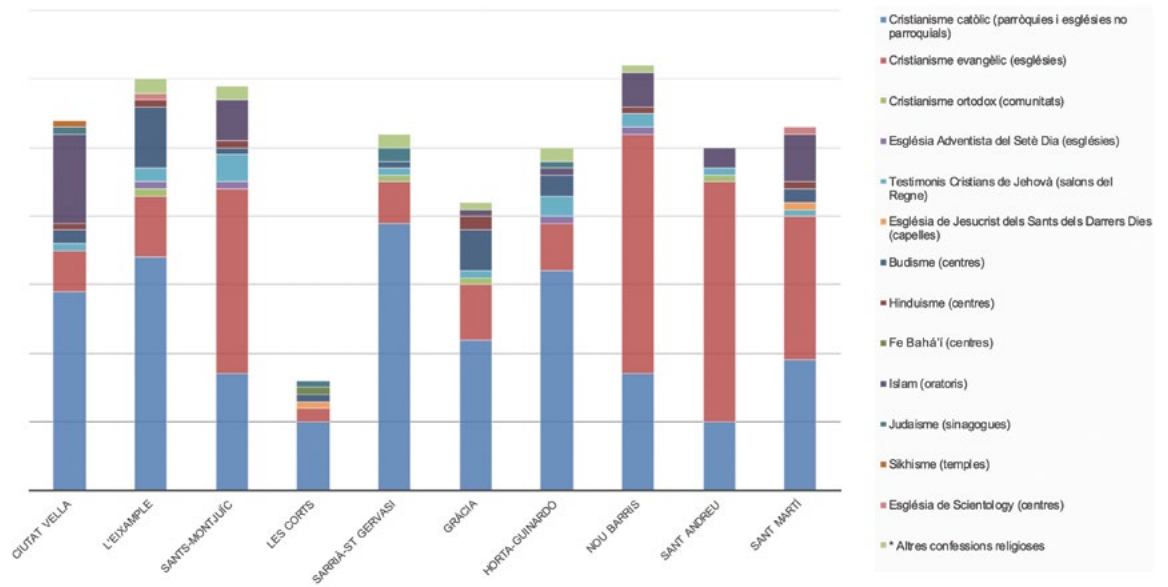
Cal emfatitzar la diferència entre comunitat religiosa i centre de culte. A vegades, una mateixa entitat religiosa pot tenir diversos centres de culte, mentre que en altres casos diverses comunitats comparteixen un sol espai. També es dona el cas de comunitats que celebren els seus cultes en espais que tenen un altre ús principal (hotels, centres de convencions, equipaments comunitaris, etcètera).

Com es pot observar en els gràfics següents, aquesta pluralitat religiosa no es concentra només al centre o en àrees concretes, sinó que és transversal a tot el territori per les diverses tradicions religioses i espirituals.

CENTRES DE CULTE BARCELONA 2021	CIUTAT VELLA	L'EIXAMPLE	SANTS-MONTJUÏC	LES CORTS	SARRIÀ - SANT GERVASI	GRÀCIA	HORTA-GUINARDÓ	NOU BARRIS	SANT ANDREU	SANT MARTÍ	TOTAL
--	---------------------	-------------------	-----------------------	------------------	----------------------------------	---------------	-----------------------	-------------------	--------------------	-------------------	--------------

Cristianisme catòlic (parròquies i esglésies no parroquials)	29	34	17	10	39	22	32	17	10	19	229
Cristianisme evangèlic (esglésies)	6	9	27	2	6	8	7	35	35	21	156
Cristianisme ortodox (comunitats)	0	1	0	0	1	1	0	0	1	0	4
Església Adventista del Setè Dia (esglésies)	0	1	1	0	0	0	1	1	0	0	4
Testimonis Cristians de Jehovà (salons del Regne)	1	2	4	0	1	1	3	2	1	1	16
Església de Jesucrist dels Sants dels Darrers Dies (capelles)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	2
Budisme (centres)	2	9	1	1	1	6	3	0	0	2	25
Hinduisme (centres)	1	1	1	0	0	2	0	1	0	1	7
Fe Bahá'í (centres)	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1
Islam (oratoris)	13	0	6	0	0	1	1	5	3	7	36
Judaisme (sinagogues)	1	0	0	1	2	0	1	0	0	0	5
Sikhisme (temples)	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Església de Scientology (centres)	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	2
*Altres confessions religioses	0	2	2	0	2	1	2	1	0	0	10
TOTAL	54	60	59	16	52	42	50	62	50	53	498

Centres de culte a Barcelona. Diversitat per districtes (2021)

*Associació Escuela Científica Basilio, Centro de Ayuda Cristiano, Congregació Cristiana a Espanya, Església Cristiana Essènia d'Espanya, Església d'Unificació, Església de Crist - Dante Alighieri, Església Nueva Apostólica en España, Primera Iglesia de Cristo Científico en Barcelona, Templo umbandista Tenda de Oxossi Epai Severino de Congo, Sukyo Mahikari

2 Acció global de l'Oficina d'Afers Religiosos 2021

El 2021 ha continuat essent un any marcat per la crisi sanitària, fet que ha provocat que l'OAR hagi anat adaptant les seves actuacions a nous funcionaments en funció de la situació i restriccions de cada moment. A grans trets, s'ha mantingut l'atenció directa i presencial a l'oficina mitjançant cita prèvia, però combinant aquesta presencialitat amb l'atenció telefònica i per correu electrònic i amb altres formats virtuals a l'hora d'efectuar acompanyaments, formacions i activitats diverses.

Així, l'OAR ha continuat funcionant com a referent per a les comunitats i les entitats religioses i ha intervingut molt especialment en les interpretacions de les noves normatives en una situació constantment canviant. També ha mantingut la coordinació amb els diversos departaments municipals, facilitant tot l'assessorament i la informació necessària relacionada amb el fet religiós. Igualment s'ha considerat estratègic mantenir al màxim possible les accions formatives i activitats destinades a la ciutadania, mantenint el format en línia, recuperant la presencialitat que va desaparèixer el 2020 o en formats mixtos, segons l'ocasió.

De l'actuació de l'Oficina d'Afers Religiosos durant el període 2021, se'n destaquen els punts següents:

- La consolidació de les estratègies de **transversalització** i **territorialització**, amb noves aliances entre departaments i l'augment de coordinació amb districtes, des d'una mirada estratègica i més enllà de la resolució de necessitats puntuals.
- La consolidació i augment, tot i la situació pandèmica, de les **activitats** organitzades des de l'OAR, especialment **de gran format**, amb la creació de les jornades Fe(r) i Dones, de projecció anual, i les jornades Política i pluralisme religiós dins d'un món secular.
- La **recuperació de les activitats formatives** organitzades des de l'oficina (tant en format presencial com telemàtic), assolint gairebé els nivells previs a l'inici de la pandèmia.
- El significatiu **creixement de l'acció comunicativa** de l'oficina, tant en nombre de publicacions com en número de visites, i la inauguració d'una nova línia de generació de continguts de fons sobre pluralitat religiosa i llibertat de creences, més enllà de la informació d'actualitat.

PLURALITAT RELIGIOSA A BARCELONA

982
ENTITATS
RELIGIOSES

28
TRADICIONS

498
CENTRES DE
CULTE

ACTIVITAT DE L'OAR

1.126
ACCIONS realitzades

675
COORDINACIONS
amb l'AJUNTAMENT

75
INFORMES elaborats

443
assessoraments a
COMUNITATS

293
assessoraments a
l'AJUNTAMENT

96
assessoraments a
CIUTADANIA

6
accions
EDUCATIVES

24
FORMACIONS
impartides

12
ACTIVITATS
realitzades

129
ALUMNES
participants

533
persones
FORMADES

1.231
persones
ASSISTENTS

5
GRUPS DE DIÀLEG
al territori

IMPACTE

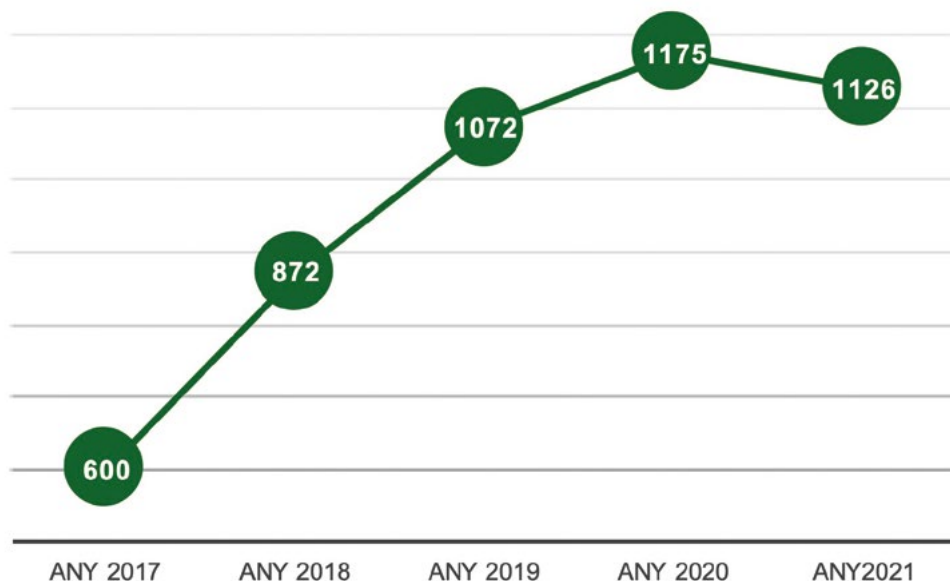
135.075
VISITES
a les pàgines web

8,98
GRAU DE
SATISFACCIÓ
de les entitats

3 Acció de l'OAR per tipus de línies d'actuació

L'any 2021 l'OAR ha executat un total de **1.126 intervencions**. Això representa un **decreixement del 4,17%** respecte als 1.175 casos de l'any anterior. S'observa, així, un pic d'intervencions l'any 2020, marcat per la situació constantment canviant per la crisi sanitària de la covid-19 i que, juntament amb la fi de la moratòria per la regularització de centres de culte, va generar un alt grau de consultes i assessoraments. Això no obstant, des de l'any 2017 el creixement ha estat exponencial, com s'aprecia en el gràfic següent. Aquest fet consolida el creixement de l'oficina en els darrers temps i la fa referent per a tot allò que té a veure amb el pluralisme religiós de la ciutat.

Intervencions fetes des de l'OAR

Aquestes 1.126 intervencions d'enguany podem dividir-les en dos grups diferenciats seguint les línies d'actuació de l'oficina:

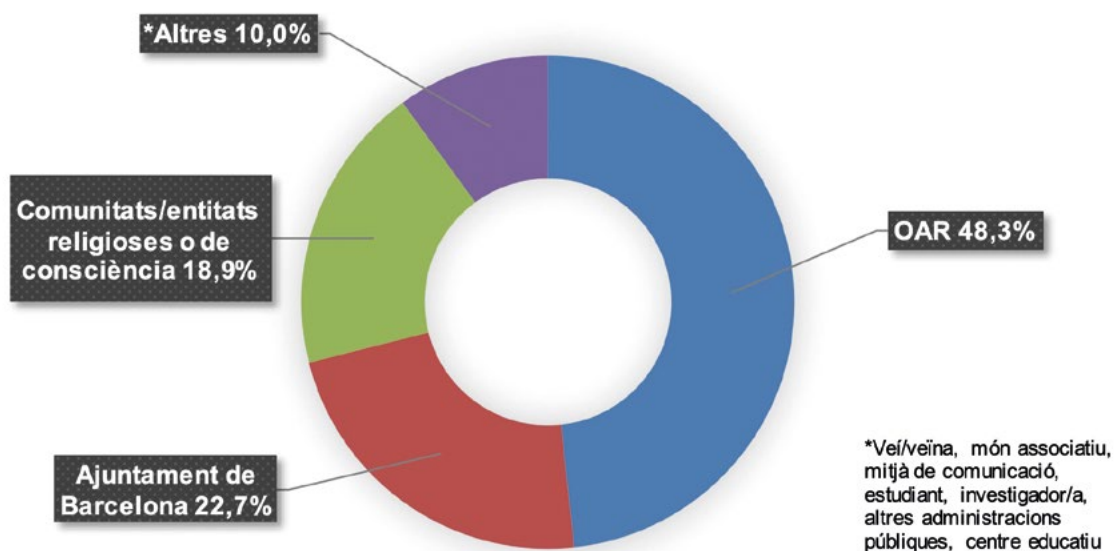
1. Intervencions d'**informació, assessorament i atenció**, tant a les comunitats religioses com al personal de l'Ajuntament i a la ciutadania barcelonina.
2. Accions de **formació, activitats pedagògiques, debat i diàleg** al voltant de la pluralitat de creences i el fet religiós.

D'aquestes actuacions, més de la meitat, **675**, han estat **en coordinació o coproducció amb altres departaments de l'Ajuntament**. Aquesta dada reflecteix la capacitat de coordinació de l'oficina amb la resta de serveis de l'Administració municipal, fins i tot en una època en què l'activitat de les comunitats religioses ha estat encara força limitada a causa de les restriccions establertes.

2018	654
2019	696
2020	709
2021	675

Respecte a l'origen de la demanda, **gairebé la meitat** de les actuacions de l'OAR són **iniciativa de la mateixa oficina**. Més enllà de les activitats de formació, debat i diàleg (iniciades a vegades des de l'OAR o a petició d'altres ens demandants o entitats col·laboradores), des de l'OAR treballa activament per poder atendre noves comunitats i entitats religioses o de consciència a la ciutat, així com tasques de seguiment amb comunitats ja conegudes. L'any 2021 un 18,9% de les accions de l'OAR han estat a petició directa de comunitats i entitats religioses i de consciència de la ciutat, la qual cosa demostra el paper de l'oficina com a referent per a les comunitats religioses i de consciència a Barcelona. Un altre 22,7% de les accions provenen de demandes per part del mateix Ajuntament, resultat de la coordinació i interlocució amb els tècnics i les tècniques dels diferents serveis, departaments i àrees. Les demandes per part d'altres ens i ciutadania comporten la resta d'atencions efectuades.

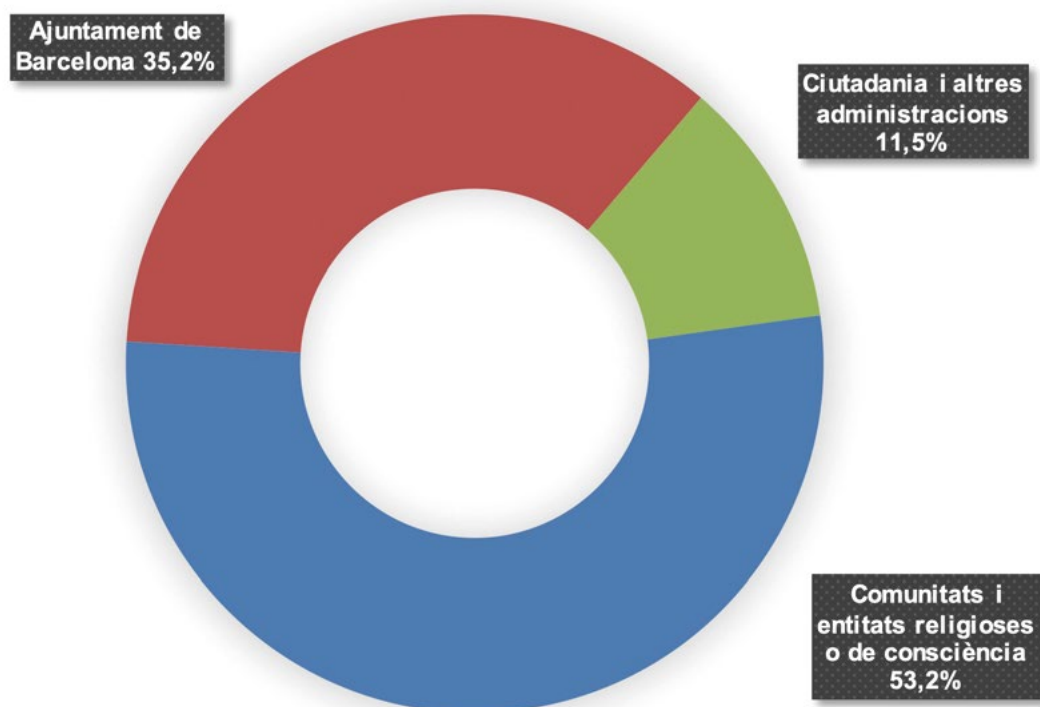
Origen de les demandes (2021)

L'OAR serveix com a referent per a les comunitats i entitats religioses i les assessora i les acompanya en els tràmits i els processos administratius necessaris per al lliure exercici del dret a la llibertat religiosa en el dia a dia de les comunitats. D'altra banda, també actua com a referent municipal intern dins de l'Administració en aquesta matèria i de portes enfora cap a la ciutadania barcelonina. Aquest assessorament s'ha mantingut al llarg del 2021, encara que el contingut i els formats han anat adaptant-se al llarg de l'any a la nova situació d'emergència i a les necessitats canviants, sorgides al voltant de la situació de crisi sanitària i les restriccions de cada moment.

L'any 2021 l'OAR ha executat un total de **832 intervencions** d'informació, assessorament i atenció, de les quals 443 han estat destinades a les comunitats i entitats religioses, 293 a personal municipal i 96 a la ciutadania barcelonina o personal d'altres administracions. En aquest apartat cal destacar una menor proporció d'activitat i consultes per part de les entitats i comunitats religioses i de consciència, que han vist disminuïda la seva activitat ordinària a causa de les restriccions per la covid-19.

Informació, assessorament i atenció (2021)

3.1.1

Comunitats i entitats religioses i de consciència

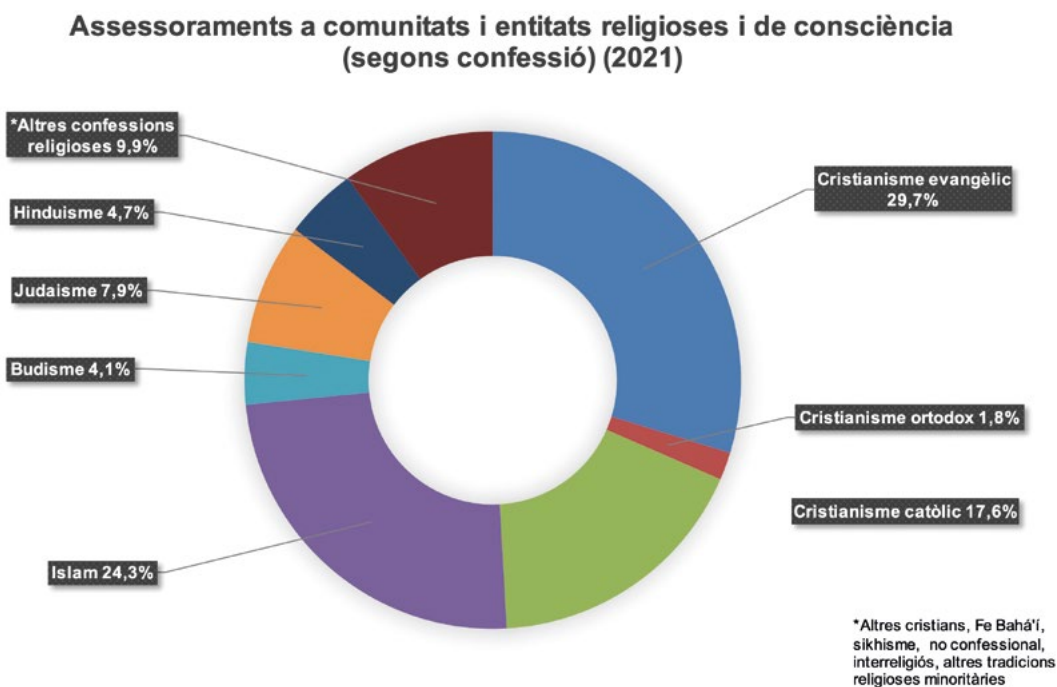
De totes les intervencions d'informació, assessorament i atenció realitzades l'any 2021, **443 casos** han tingut com a destinatari una entitat o comunitat religiosa o de consciència de la ciutat, **en línia amb els nivells assolits en els anys anteriors al 2020.**

Assessoraments a comunitats/entitats religioses i de consciència

Des de l'inici de la crisi per la covid-19, des de l'OAR s'ha facilitat tota la informació necessària per tal que les comunitats i entitats religioses i de consciència de la ciutat poguessin estar informades i assessorades en tot moment i poder dur a terme i adaptar la seva activitat en conseqüència. Aquesta bona comunicació ha permès transmetre tota la informació corresponent a les diferents mesures decretades per la situació epidemiològica, facilitant a les comunitats estar degudament informades, resoldre dubtes i establir mecanismes per a la seva adaptació. Les dades d'enguany reflecteixen com, després dels canvis i dubtes que va generar l'establiment de mesures de confinament i la posterior tornada a la normalitat en diverses fases durant l'any 2020, al llarg de l'any 2021 **les comunitats i entitats religioses han recuperat una certa estabilitat i normalitat** en la seva activitat diària, emmarcada per les limitacions establertes, tot i que encara no s'han recuperat al 100% totes les activitats que es duïen a terme abans de la pandèmia, especialment les relacionades amb celebracions a la via pública i/o que impliquen grans esdeveniments i una elevada congregació de fidels.

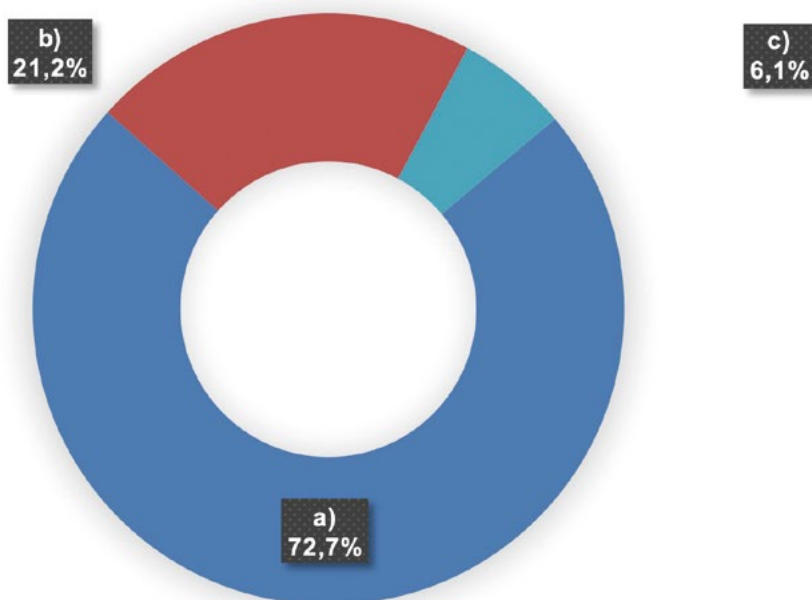
Si es desagrega segons tradició religiosa, s'observa com les tradicions que el 2021 han comportat un nombre més elevat de gestions per part de l'OAR són **el cristianisme evangèlic (29,7%)**, **l'islam (24,3%)** i **el cristianisme catòlic (17,6%)**. A més distància, atencions i assessoraments a entitats jueves, cristianes ortodoxes, budistes i hindús, entre d'altres.

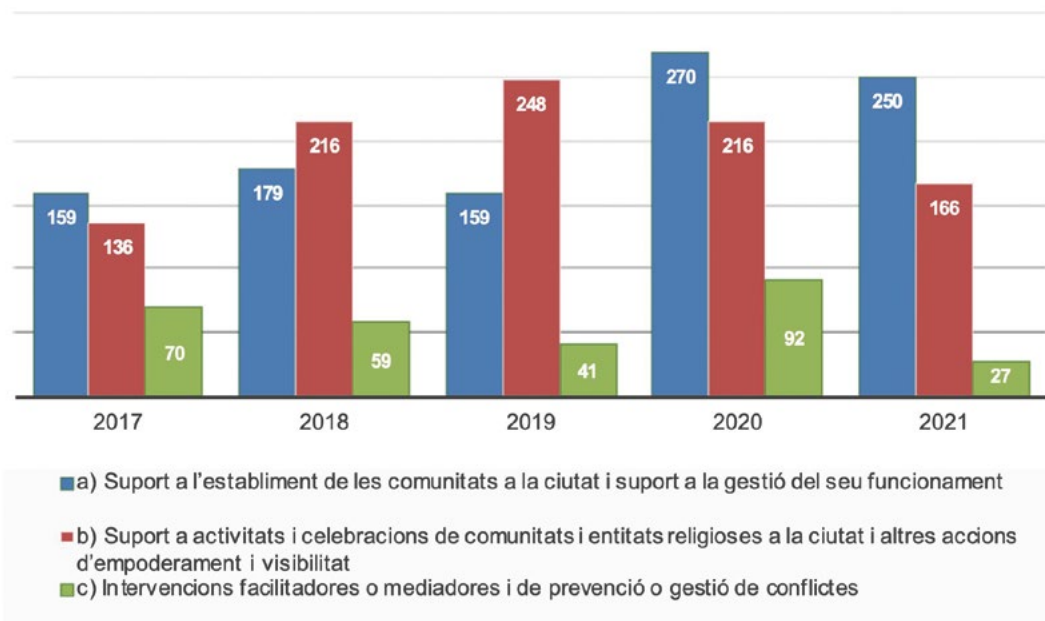
Molt sovint des de l'OAR es fa un acompanyament holístic en què en un mateix assessorament es tracten diverses **temàtiques**. En els casos en què la demanda es pot emmarcar en una petició concreta, les temàtiques tractades amb més freqüència han estat les següents:

- a) Suport a l'establiment de les comunitats a la ciutat i a la gestió del seu funcionament, incloent-hi:
 - assessorament sobre la normativa i la regularització de centres de culte
 - assessorament sobre subvencions i altres tràmits administratius
 - assessorament sobre diversitat religiosa, normativa i altres tipus d'acompanyaments
- b) Suport a activitats i celebracions de comunitats i entitats religioses a la ciutat i altres accions d'empoderament i visibilitat
- c) Intervencions facilitadores o mediadores i de prevenció o gestió de conflictes

Assessoraments a comunitats i entitats religioses i de consciència (segons temàtica) (2021)

L'evolució d'assessoraments segons la temàtica en els darrers anys és la següent:

Així doncs, observem com mentre els assessoraments sobre activitats i funcionament diari l'any 2021 continuen sent més freqüents que en l'època pre-covid, els relacionats amb activitats com ara celebracions públiques i altres accions d'empoderament i visibilitat encara no han recuperat els nivells anteriors a la pandèmia. Cal destacar que també s'han fet menys accions mediadores i de gestió de conflictes que en anys anteriors.

3.1.1.1

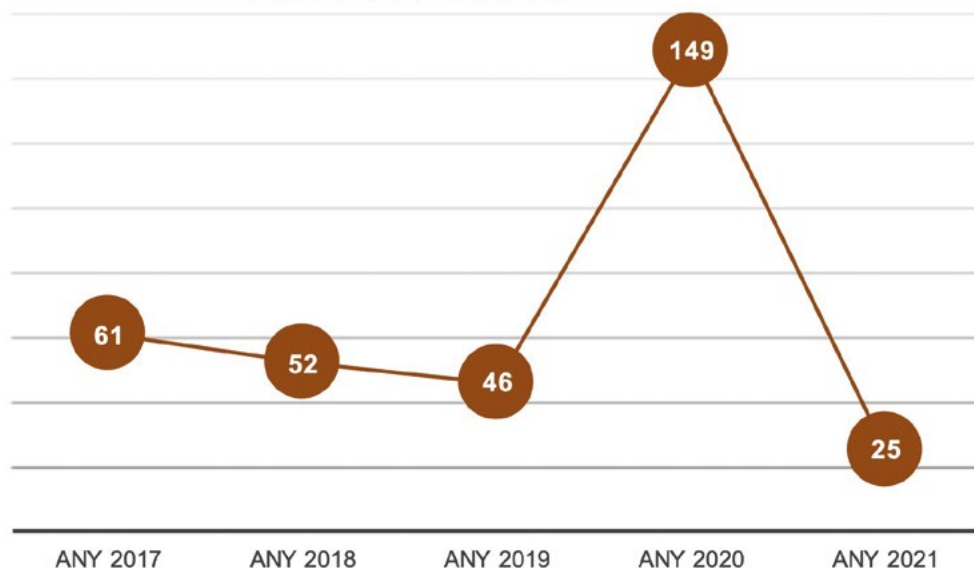
Suport a l'establiment de les comunitats a la ciutat i a la gestió del seu funcionament

L'OAR assessora les comunitats i entitats de la ciutat en diferents aspectes per tal que puguin normalitzar la seva presència a la ciutat, bé sigui registrant-se com a entitat, establint el seu espai de culte o garantint que puguin dur a terme la seva activitat regular. En aquest apartat, enguany han augmentat força les consultes respecte a subvencions i diversos tràmits administratius, també relacionats amb l'impacte de les diferents restriccions i canvis de normativa per la covid-19, i s'ha passat d'un 20,9% del total d'assessoraments l'any 2020 a un 50,8% enguany. En canvi, disminueixen significativament la creació de noves entitats i l'establiment i regularització de centres de culte, que han passat del 25,8% el 2020 al 5,6% aquest any.

- **Assessorament sobre la normativa i la regularització de centres de culte**

En la memòria del 2019 s'observava com els darrers anys les comunitats religioses de mida més petita s'havien consolidat (menys moviment entre locals i menor volum d'entitats de nova creació) i havia augmentat el nombre de centres de culte regularitzats, disminuint també el nombre d'assessoraments sobre aquesta temàtica efectuats des de l'oficina. Després del pic del 2020, amb la fi de la moratòria per regularitzar els centres preexistents, aquest nombre d'assessoraments **el 2021 ha decaigut considerablement** fins als **25 casos** relacionats amb acompanyament en la regularització de centres de culte o cerca de nou local.

Assessorament sobre la regularització de centres de culte

El motiu d'aquest decreixement es deu al fet que a l'octubre del 2020 es va acabar el termini d'adequació a la normativa de centres de culte per a centres preexistents a la publicació del reglament. Davant de la previsió de la fi de la moratòria, des de l'OAR es va fer un treball intensiu de recordatori i acompanyament a les comunitats religioses amb centres de culte amb aquestes característiques, en intensa coordinació amb el Departament de Llicències d'Activitats i l'Oficina d'Atenció a les Empreses (OAE).

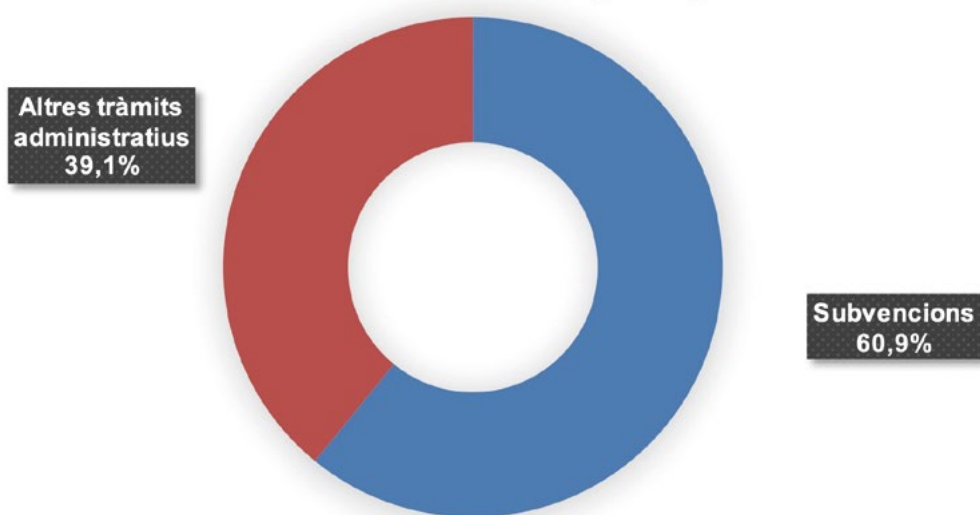
També relacionat amb l'adequació i regularització de locals com a centre de culte, cal recollir que el juliol del 2021 es va publicar una nova convocatòria de subvencions per a l'arranjament i l'adequació de locals de la ciutat de Barcelona destinats a centres de culte d'entitats religioses. La informació sobre aquesta convocatòria la trobareu desenvolupada a l'Annex.

- **Assessorament sobre subvencions i altres tràmits administratius**

El nombre d'assessoraments sobre subvencions i altres tràmits administratius diversos (exempció de l'IBI, sol·licitud al registre d'entitats ciutadanes, etcètera) enguany és de **225 casos**, **augmentant un 85,9%** respecte l'any anterior. Això és degut a tres motius principals:

- (1) la publicació durant el 2021 d'una nova convocatòria de subvencions per a arranjaments de centres de culte
- (2) les complicacions per part de les comunitats a l'hora de dur a terme els projectes presentats a la convocatòria de subvencions per a activitats, a causa de la situació canviant
- (3) l'assessorament tècnic a l'hora de dur a terme diversos tràmits que han anat derivant cap a vies telemàtiques (a causa de l'adaptació dels funcionaments de les entitats durant la crisi sanitària), no només de presentació de subvencions, sinó també d'altres que afecten el dia a dia de les comunitats i entitats religioses i de consciència

Assessorament sobre subvencions i altres tràmits administratius (2021)

Des del 2014, l'Ajuntament de Barcelona té dues línies de subvencions destinades específicament a la temàtica espiritual, religiosa i de consciència de la ciutat⁴:

- a. Per a la realització de projectes, activitats i serveis de districte i de ciutat relacionats amb el fet religiós, dins de la convocatòria general de subvencions (línia R).
- b. Per a l'arranjament i adequació de locals de culte, en una convocatòria específica del departament.

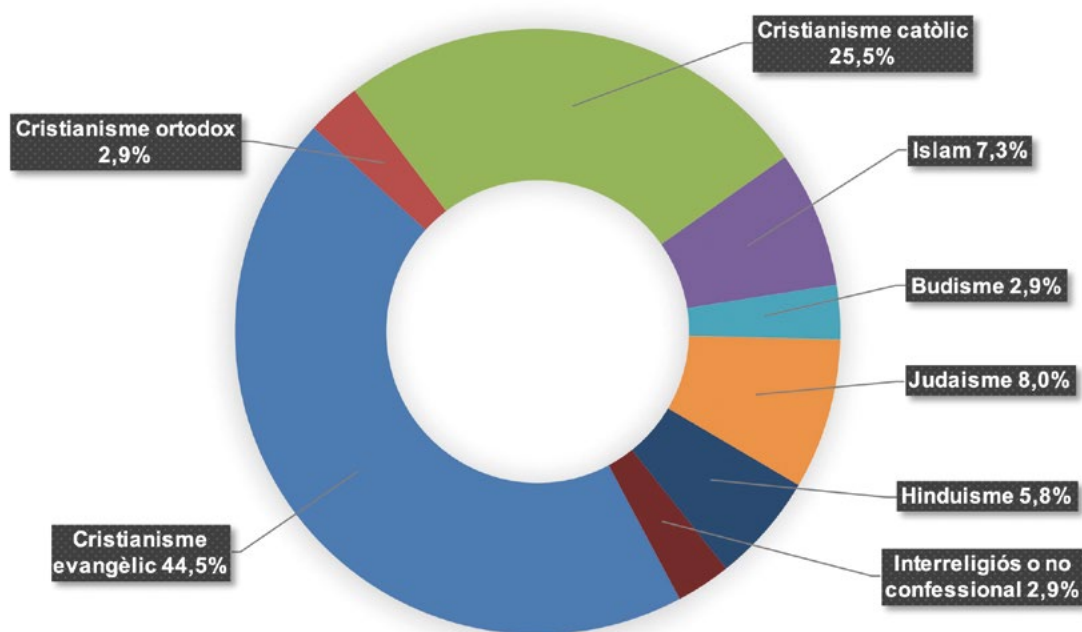
4 Vegeu l'Annex

Des de l'OAR es fa **assessorament i acompanyament** a les comunitats i entitats religioses de la ciutat que estan interessades en alguna de les subvencions municipals o bé que tenen dubtes o problemes al llarg del procés d'atorgament i entrega de la documentació corresponent, en coordinació amb el departament i els responsables de subvencions de l'Àrea. Els **temes** que més intervencions demanen per part de les comunitats són els següents:

- Assessorament sobre les condicions de cada convocatòria (documentació que cal presentar, terminis, condicionants...)
- Documentació requerida per part de l'Administració al llarg del procés
- Dubtes sobre la conveniència i procés de reformulació
- Assessorament sobre el procés de justificació i factures
- Dubtes sobre el procés de presentació telemàtica

L'any 2021 s'han comptabilitzat **137** assessoraments en aquest àmbit, que representen un **augment del 98,5%** respecte de l'any anterior. Segons la tradició religiosa, les tradicions cristianes comporten la major part dels assessoraments per a subvencions, principalment les branques evangèlica (44,5%) i catòlica (25,5%), seguida de les entitats jueves (8,0%) i musulmanes (7,3%).

Assessorament sobre subvencions (segons confessió) (2021)

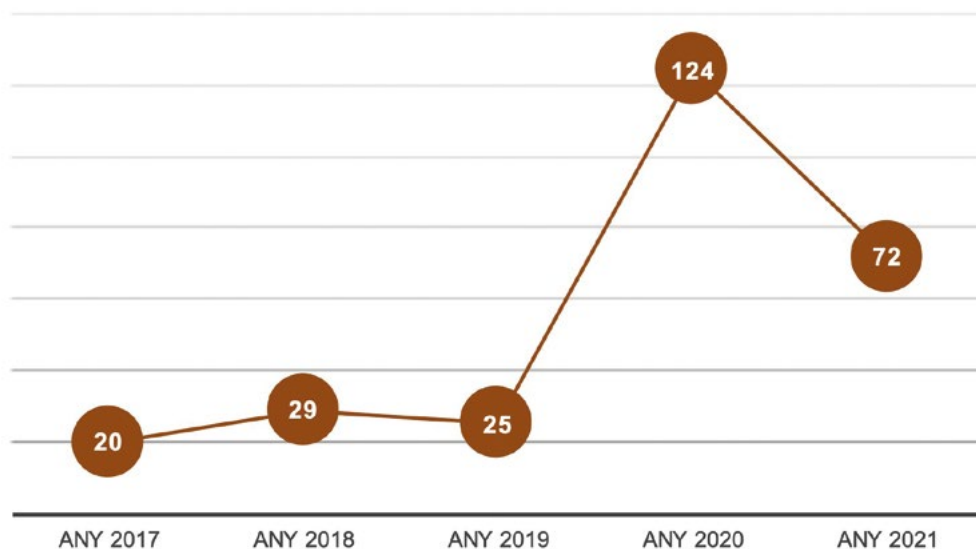
Més enllà de les subvencions, des de l'OAR s'assessora també les entitats i comunitats religioses i de consciència respecte a altres tràmits administratius necessaris perquè es desenvolupin com a entitat, com per exemple l'obtenció del certificat digital, el procés per reclamar una exempció de l'IBI en cas de propietat del local de culte o el procés de registre i actualització de dades al Registre d'Entitats Religioses de l'Estat espanyol.

L'assessorament de l'OAR a les comunitats i entitats religioses i de consciència respecte a tràmits administratius ha anat en augment des del 2019. Principalment aquest augment es deu a l'adaptació d'alguns tràmits a formats telemàtics i no presencials. Enguany s'han comptabilitzat **88** assessoraments en aquest àmbit, que representen un **augment del 69,2%** respecte de l'any anterior

- **Assessorament sobre diversitat religiosa, normatives i altres tipus d'acompanyament**

Per acabar, en aquest apartat es recullen els contactes i seguiments que es fan des de l'OAR a entitats de nova creació a la ciutat o amb aquelles que fa temps que no hi manté relació. També les diverses ocasions en què les comunitats i entitats religioses i de consciència es posen en contacte amb l'oficina per assessorar-se sobre l'afectació i implicació de diverses normatives relacionades amb l'activitat religiosa (incloses les relacionades amb les restriccions lligades a la situació pandèmica) i que a vegades poden implicar també altres àmbits concrets (educació, àmbit funerari, no-discriminació, etcètera). Al llarg del 2021 aquest tipus d'assessoraments ha representat un 16,3%, amb un total de **72 casos** d'aquestes característiques, disminuint respecte a la situació anòmla del 2020 però encara molt més elevades que en anys anteriors.

Assessorament sobre diversitat religiosa, normatives i altres tipus d'acompanyament

3.1.1.2 Suport a activitats i celebracions de comunitats i entitats religioses a la ciutat, i altres accions d'empoderament i visibilitat

L'OAR també assessora i acompanya per tal que les comunitats puguin participar en la vida activa de la ciutat més enllà de les parets de les seves seus i de les activitats pròpiament de culte, com a part del moviment associatiu barceloní.

Com ja s'ha apuntat, el 2021 aquesta faceta de les entitats religioses ha quedat significativament afectada per les restriccions i la situació canviant, disminuint tant els casos d'assessorament des de l'OAR com el nombre final d'activitats efectuades per les mateixes entitats. Cal destacar, a més, que no tots els casos on s'ha realitzat un assessorament i acompanyament han acabat amb la realització de l'activitat, ja que una bona part finalment s'ha hagut d'anul·lar o si més no reformular per tal d'adaptar-ne el format tradicional a la situació vigent.

- **Consultes sobre l'ús d'equipaments municipals i ocupació de la via pública**

Durant l'any 2021 des de l'OAR s'ha continuat assessorant i acompanyant pel que fa a temes relacionats amb l'ús d'equipaments i via pública i s'ha donat resposta i suport a les comunitats i entitats que tenien dubtes sobre si podien realitzar les activitats i celebracions en la situació pandèmica de la covid-19. Són moltes les festivitats que habitualment tenien lloc a la via pública o en equipaments municipals que s'han vist afectades, anul·lades o adaptades per aquest motiu, com les [processons de Setmana Santa](#), la celebració de Vaisakhi o els iftars populars durant el mes de Ramadà, el [Ratha Yatra](#) o el [Corpus Christi](#). Les mesures decretades en cada moment han fet que algunes d'aquestes festivitats no tinguessin una visibilització en l'espai públic de Barcelona, i que les comunitats i entitats organitzadores optessin per alternatives en línia o celebracions privades en l'esfera familiar o dins la mateixa comunitat. Tanmateix, en moments amb mesures menys restrictives algunes entitats han apostat per dur a terme alguns dels seus actes o celebracions de manera parcial, amb aforament limitat i respectant totes les mesures necessàries de seguretat indicades en aquell moment i/o organitzant-les per torns. Aquest és el cas de la celebració d'[Id al-fitr](#) (festa de final de Ramadà) la [Festa del Sacrifici](#) o la celebració de l'[Aixura](#). Ja a finals de 2021, s'ha pogut celebrar, per exemple, la [Hanukkà](#) a l'espai públic com s'havia fet tots els anys anteriors, pràcticament amb total normalitat (respectant la distància personal i l'ús de la mascareta).

Celebració de Hanukkà a la plaça de Sant Jaume, 02/12/2021

Al llarg d'aquest 2021 s'han rebut **33** sol·licituds d'assessorament per a l'ús d'equipaments i ocupació de la via pública per a actes o celebracions de comunitats i entitats religioses o de consciència, i la seva corresponent adaptació o anul·lació.

- **Suport a activitats i celebracions de comunitats i entitats religioses a la ciutat i altres accions d'empoderament i visibilitat**

En situació de normalitat, des de l'OAR es dona suport i empoderament per tal que les comunitats i entitats religioses i de consciència puguin desenvolupar activitats de visibilització i participació en xarxa. Aquest assessorament i acompanyament pot ser de caire organitzatiu, donant informació sobre altres entitats, persones de referència per participar en activitats o coorganitzar accions o fomentant la participació en xarxes, programes municipals i d'altres iniciatives participatives. L'OAR també assisteix o participa en activitats i actes organitzats per entitats de la ciutat i per comunitats religioses, amb l'objectiu de normalitzar i visibilitzar la pluralitat religiosa a la ciutat. L'any 2021 s'han comptabilitzat 61 intervencions d'aquest tipus, respecte de les 41 del 2020.

Tant aquests tipus d'assessorament com l'assistència a actes públics per part de l'oficina continua notablement disminuïda enguany, a causa de les restriccions establertes. Com ja s'ha esmentat, al llarg de l'any 2021 les comunitats religioses han anat recuperant una certa normalitat en les celebracions de culte regulars, però encara s'han vist obligades a suspendre o restringir celebracions extraordinàries i altres activitats de portes enfora per tal d'adaptar-se a la normativa vigent. A la vegada, moltes de les entitats i comunitats que van reaccionar durant els mesos de confinament més estrictes del 2020, engegant noves iniciatives per donar resposta a les necessitats emergents, han disminuït o cessat aquestes actuacions d'emergència en el 2021 amb l'arribada de la nova normalitat.

Tot i aquesta disminució de l'activitat per part de les comunitats de portes enfora, al llarg del 2021 des de l'OAR s'ha assistit a diversos actes de comunitats i entitats religioses a la ciutat, de manera presencial o telemàtica. Algunes de les més destacables són la celebració de la festa de Sinulog per part de la comunitat catòlica filipina a mitjans de gener, la festivitat ortodoxa russa de la Maslenitsa a principis de març, o la participació en la Nit de les Religions al setembre.

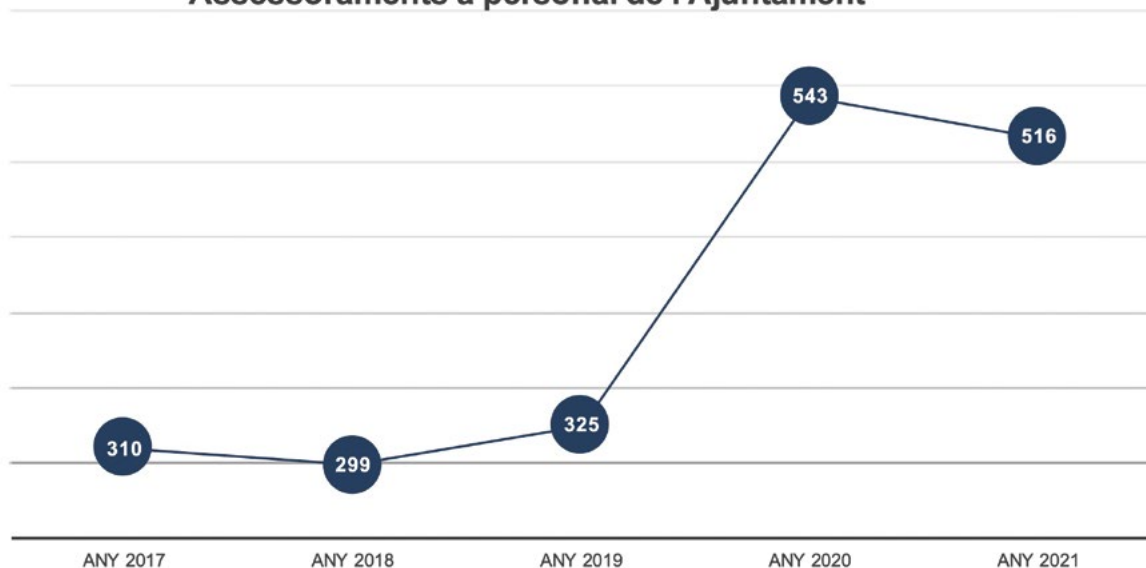
3.1.1.3 Intervencions facilitadores o mediadores i de prevenció o gestió de conflictes

Finalment, l'OAR també intervé en situacions que requereixen facilitar la comunicació o exercir la mediació entre diverses parts, sempre que almenys una d'elles sigui una comunitat o entitat religiosa. Les qüestions concretes són de naturalesa molt diversa i van des de queixes per soroll fins a explorar la possibilitat que dues comunitats comparteixin un local, passant per la facilitació d'acords amb els serveis tècnics d'un districte en vista del compliment de la normativa, entre altres qüestions. Aquest tipus d'activitats han minvat considerablement el 2021, sobretot en relació amb la prevenció de conflictes derivats dels canvis de normativa respecte a les condicions d'obertura de centres de culte o de celebracions de les festivitats religioses en el context de pandèmia, mentre que la disminució d'activitats extraordinàries i la normalització creixent del fet religiós també ha pogut afectar aquesta disminució. Al 2021 s'han produït un **6,1% d'accions** d'aquesta naturalesa.

3.1.2 Ajuntament de Barcelona

Des de diferents departaments, àrees i territoris, personal de l'Ajuntament de Barcelona contacta amb l'Oficina d'Afers Religiosos per demanar assessorament o informació sobre temes relacionats amb la pluralitat religiosa o espiritual de Barcelona, o sobre les comunitats i entitats religioses i de consciència presents a la ciutat. El 2021 s'han fet **516 intervencions** en què l'OAR ha assessorat personal municipal, ja sigui per temes on hi ha hagut també implicada alguna comunitat o entitat religiosa (**223 casos**, inclosos en l'apartat anterior) o per informació i assessorament general sobre la gestió de la diversitat de creences de la ciutat (**293 casos**). Des de l'OAR s'ha continuat mantenint una comunicació fluida, adaptada a les mesures sanitàries, per continuar duent a terme aquest assessorament.

Assessoraments a personal de l'Ajuntament

Els àmbits que requereixen més freqüentment la intervenció de l'OAR a demanda d'altres àmbits municipals són els següents:

- Informar sobre pluralitat religiosa i les comunitats i entitats religioses i de consciència de Barcelona i facilitar-ne el contacte i la relació.
- Col·laborar en processos oberts on una o diverses parts implicades són entitats religioses (regularització de llocs de culte, celebració de festivitats i actes, relacions amb el veïnat...).
- Fomentar la participació de les comunitats i entitats religioses en programes i projectes municipals o participar com a OAR en l'elaboració de projectes en què la perspectiva de pluralisme religiós o les entitats religioses hi tinguin un paper destacat.
- Incorporar la mirada sobre pluralitat religiosa i de creences i conviccions en processos i protocols d'altres àrees i departaments municipals.

De vegades aquest assessorament o col·laboració deriva en l'elaboració d'un informe per part de l'oficina sobre una temàtica o comunitat concreta. Al llarg del 2021 s'han elaborat **75 informes** i documents a petició del personal de l'Ajuntament de Barcelona, xifra que s'ha mantingut respecte al 2020.

Cal destacar que durant aquest any 2021 ha vist la llum el nou Pla Barcelona Interculturalitat 2021-2030, liderat pel Departament d'Interculturalitat i Pluralisme Religios, i que marca les línies estratègiques i d'actuació de l'oficina per a la propera dècada. L'objectiu global del nou pla és avançar cap a una ciutat més intercultural a partir dels principis d'igualtat efectiva, reconeixement de la diversitat, interacció positiva i diàleg intercultural, per construir una Barcelona més inclusiva, dinàmica i justa, lluitar contra les discriminacions i afavorir la cohesió social, l'equitat i la convivència.

El pla parteix de la concepció on la diversitat en si mateixa és un factor de complexitat i també d'oportunitats. En el cas de Barcelona en els darrers deu anys s'ha vist com la diversitat sociocultural ha continuat en augment. Sota aquesta perspectiva, una de les novetats que incorpora aquest pla és un canvi en la manera com es concep aquesta diversitat, que va més enllà de la diversitat associada a l'origen i també incorpora, entre d'altres, la pluralitat religiosa i la diversitat de conviccions com un eix més d'interculturalitat.

Entre altres mesures, el nou pla pretén integrar la perspectiva intercultural d'una manera transversal en l'acció de govern, pensant, programant i oferint serveis amb una mirada intercultural, així com reforçar la coordinació interterritorial a través dels vincles i la relació amb els districtes. En aquest context, l'Ajuntament ja ha començat aquesta transformació amb l'elaboració d'un pla territorial en dos districtes de la ciutat durant el 2021, concretament a Ciutat Vella i a Sants-Montjuïc, que ja disposen de programes interculturals propis.

Conseqüentment, i amb la voluntat d'implementar els objectius i les estratègies recollides en el nou Pla, les noves actuacions de l'OAR l'any 2021 han anat encaminades a territorialitzar i transversalitzar el fet religiós i la seva pluralitat a la ciutat.

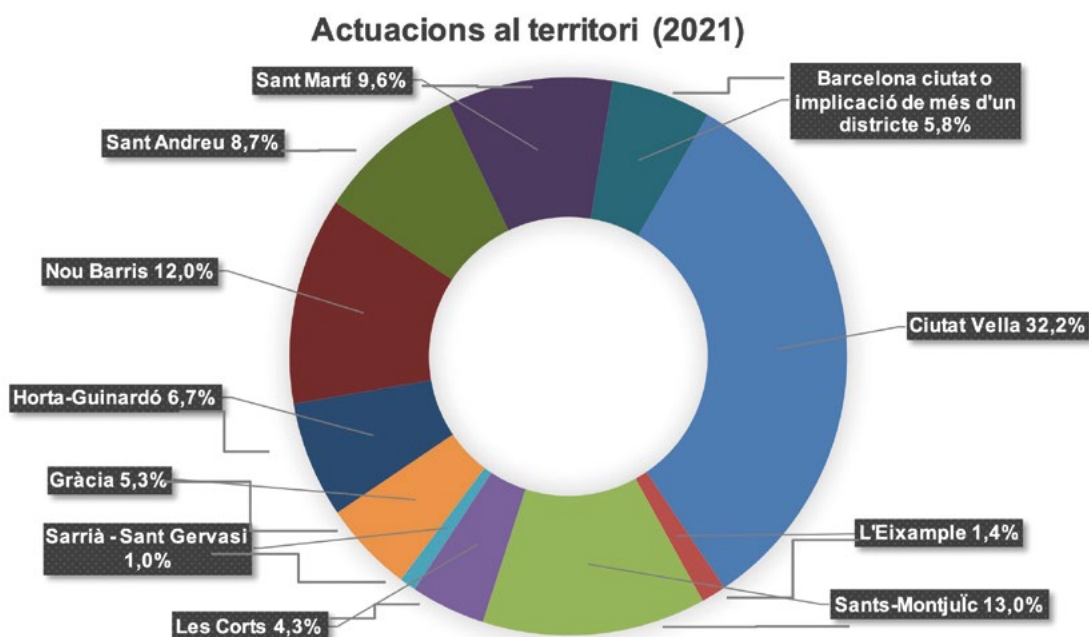
3.1.2.2 Territorialització

Tot i que històricament l'OAR ha mantingut un contracte estret amb el personal de districte per la gestió de la diversitat religiosa i les diverses demandes de les comunitats, durant el 2021 s'amplia aquesta relació amb els districtes, amb la voluntat d'incrementar la coordinació i millorar i consolidar la relació amb el personal tècnic de referència. L'objectiu és tenir un espai per tractar qüestions més de fons, conèixer millor la realitat i particularitat de cada territori i fomentar les iniciatives de col·laboració mútua. Aquesta iniciativa és un pas més enllà de l'anterior enfocament, consistent principalment a donar respostes a necessitats de gestió concretes i puntuals derivades de les comunitats religioses.

Aquest 2021 la presència de l'OAR en els territoris s'explicita en:

- 1) Formació i assessorament sobre pluralitat religiosa a treballadors dels diferents districtes de la ciutat.
- 2) Coordinació amb els departaments dels diferents districtes sobre tot allò que afecta les entitats religioses i el seu dia a dia a la ciutat.
- 3) Seguiment de la mesura de govern sobre accés de les entitats religioses a equipaments i la via pública.
- 4) Donar relat i cohesió i reforçar les diverses accions relacionades amb la pluralitat religiosa que ja s'estan realitzant als diversos territoris, tant des de l'OAR com des de les mateixes comunitats religioses.
- 5) Foment de la participació de les entitats religioses en les xarxes del territori propi.
- 6) Continuitat i reforç dels Grups de Diàleg Interreligiós locals a diversos barris de la ciutat i foment de la seva participació activa al territori.

Quant a distribució territorial, els districtes on la intervenció de l'oficina té més incidència són Ciutat Vella, amb un 32,2% dels casos, seguit de Sants-Montjuïc i Nou Barris, amb un 13,0% i 12,0%, respectivament. Això és degut a que són territoris on la pluralitat de creences és molt present. En el cas de Ciutat Vella, a més, el territori destaca històricament per tenir més sensibilitat vers aquesta diversitat i una coordinació molt fluida amb l'oficina.

De les accions dutes a terme al llarg del 2021 en aquesta direcció, cal destacar l'esforç d'establir una coordinació continuada entre l'OAR i el **personal tècnic referent d'interculturalitat i pluralisme religiós de cada districte**, més enllà de les necessitats de gestió concretes que sorgeixen al llarg de l'any. Aquestes trobades de coordinació, iniciades enguany, han servit per intercanviar diagnòstics, tenir en compte la pluralitat religiosa en l'àmbit estratègic dins la perspectiva intercultural en les accions de territori, i normalitzar el fet religiós i les comunitats que el representen com a una part associativa més dels barris. En aquesta mateixa línia, també s'ha mantingut i incrementat la coordinació amb els diferents serveis d'interculturalitat lligats a diversos districtes, com el servei d'interculturalitat de Sant Andreu, Gràcia i Horta-Guinardó o el Servei de Mediació Comunitària i Intercultural de Ciutat Vella.

Una altra acció a destacar ha estat la participació per part de l'oficina en el procés de diagnòstic i desplegament del **nou Programa Ciutat Vella Intercultural**. L'OAR ha participat tant en el grup motor com en tres dels quatre grups de diagnòstic especialitzats, amb l'objectiu de tenir en compte la mirada de pluralitat religiosa a l'hora d'aterrar el nou Pla Barcelona Interculturalitat a la realitat i necessitats d'aquest districte i desenvolupar-ne objectius i accions vinculades a aquest territori concret.

Els Grups de Diàleg Interreligiós i Interconviccional (GDI):

Els Grups de Diàleg Interreligiós i Interconviccional (GDI) són espais de trobada on persones vinculades a diverses creences i conviccions d'un territori concret es reuneixen amb la finalitat de posar en valor i visibilitzar el pluralisme religiós a la ciutat, defensar el dret a la llibertat religiosa, de pensament i de consciència, trencar prejudicis entre tradicions i millorar la cohesió social del territori.

A Barcelona l'any 2021 s'han mantingut els **cinc Grups de Diàleg Interreligiós i Interconviccional (GDI)** de l'any anterior, vinculats a quatre districtes diferents:

- GDI de Gràcia
- GDI de Sants-Hostafrancs
- GDI de Nou Barris
- GDI Besòs-Maresme (iniciat l'any 2020)
- GDI de Zona Nord

Els objectius dels GDI són els següents: fomentar el coneixement mutu, dialogar entre confessions i creences, establir aliances i projectes comuns al territori, i donar-se a conèixer a la resta de la ciutadania. El programa està impulsat per l'Ajuntament de Barcelona i gestionat per AUDIR, i des de l'OAR se'n fa seguiment i suport i es facilita el contacte i la seva integració amb altres serveis i programes del districte.

Enguany s'han organitzat un total de **32 trobades** de grup en format de reunions internes de reflexió, coneixement mutu, coordinació i dinamització. Arran d'aquestes trobades, els diversos grups han organitzat **16 accions** de presentació i visualització de la diversitat religiosa i del diàleg als barris. Aquest 2021 es destaca que s'ha donat als GDI més ressò social i ciutadà, més enllà de l'àmbit de les religions, en cada barri i districte. Algunes de les accions en aquest sentit han estat:

- El GDI de Nou Barris s'ha sumat a participar a la iniciativa la Nit de les Religions, amb una proposta de ruta de portes obertes a diverses comunitats religioses del territori.
- El GDI de Sants-Hostafrancs ha elaborat un projecte de vídeos explicatius sobre les diverses tradicions representades en el grup, amb l'objectiu de donar-se a conèixer a la ciutadania i trencar prejudicis, i n'han organitzat una activitat de presentació a la seu del Districte.
- El GDI de Zona Nord està duent a terme un projecte de memòria històrica al barri a la biblioteca de Zona Nord, en coordinació amb la Regidoria de Memòria Democràtica i el Pla de Barris.
- [Trobada anual de tots els grups de diàleg](#) oberta a la ciutadania, jornada celebrada el passat 23 d'octubre al districte de Gràcia i a la qual es preveu donar continuïtat els propers anys.

També cal destacar que hi ha hagut més coordinació amb els districtes establint, amb la intercessió de l'OAR, trobades de presentació amb les persones tècniques referents de districte i els coordinadors i les coordinadores dels GDI a Sants-Hostafrancs i Nou Barris. Es distingeix també la incorporació de la perspectiva de gènere en l'enfocament i les activitats del grup de diàleg (per exemple, el grup de dones al GDI Besòs-Maresme) que es preveu que s'intensifiqui durant el proper 2022.

La pluralitat religiosa ha esdevingut una realitat transversal dins de la ciutat, que no només afecta els territoris sinó també altres àrees i departaments de l'Ajuntament de Barcelona que treballen eixos concrets des d'una mirada de ciutat. Ja fa temps que l'OAR aposta per aquesta línia de transversalitzar el fet religiós i coordinar-se també amb la resta de serveis de l'Ajuntament. En els darrers anys, aquesta transversalització s'ha materialitzat en diverses col·laboracions com les realitzades amb Cementiris de Barcelona o Guàrdia Urbana. Enguany, però, i en el marc del nou Pla Barcelona Interculturalitat 2021-2030, aquesta línia ha guanyat rellevància i dedicació, la qual cosa ha permès noves coordinacions amb departaments amb qui encara no s'havia establert contacte directe i establint assessoraments i acompanyament de més llarg recorregut, més enllà de coordinacions puntuals, on es fomenta una mirada intercultural també des del vessant del pluralisme religiós.

La transversalització del fet religiós i la seva pluralitat s'ha manifestat en:

- 1) Formació i assessorament sobre pluralitat religiosa de manera transversal a diverses àrees de l'Ajuntament.
- 2) Coordinació amb altres departaments municipals per establir col·laboracions i una possible organització d'activitats conjuntes.
- 3) Inclusió de les comunitats religioses i de creences en espais de participació ciutadana liderats per serveis municipals.

De les accions dutes a terme al llarg del 2021 en aquesta direcció, cal destacar l'assessorament sobre perspectiva intercultural i pluralitat religiosa al Departament de Prevenció i Seguretat. Aquest fet ha resultat en un acompanyament en el disseny de les proves d'accés a la Guàrdia Urbana tenint en compte la pluralitat de creences, tant en el contingut de les proves com en el respecte als drets de les minories religioses en tot el procés de selecció, així com assessorament comunicatiu al llarg del disseny de la campanya de promoció de places. Vinculada al mateix departament, també s'ha efectuat un assessorament comunicatiu a Bombers de Barcelona de cara a la nova campanya de prevenció d'incendis amb la incorporació d'una perspectiva intercultural i de pluralitat religiosa.

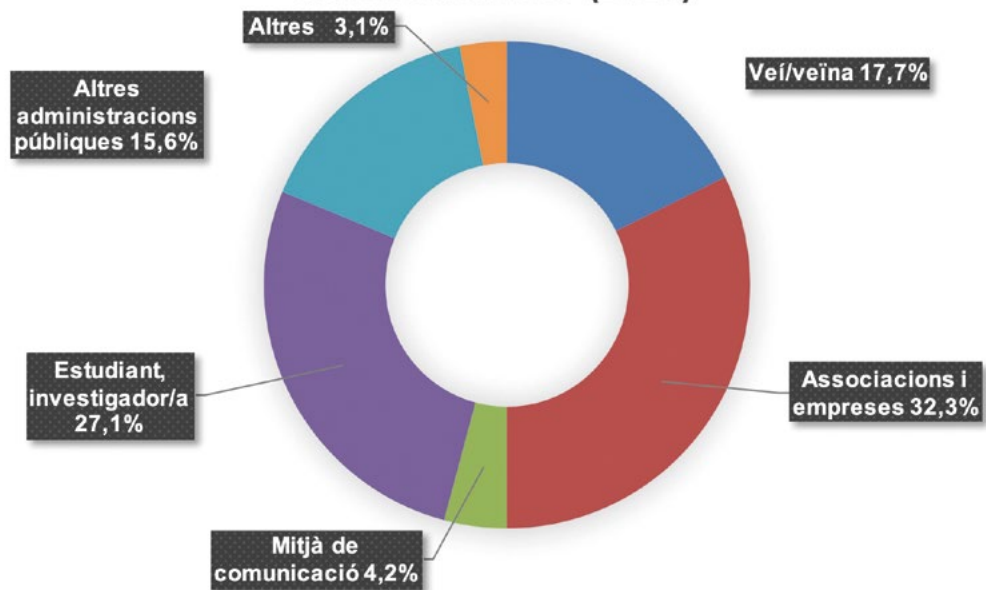
Un altre dels aspectes destacables pel que fa a la transversalització del fet religiós recau en la participació i l'acompanyament com a OAR en el disseny de continguts i organització de la trobada general de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva per a aquest 2021. Sota el títol "Som diversitat!", la trobada d'enguany ha tingut com a objectiu reflexionar sobre la diversitat cultural i religiosa present a les entitats i els reptes i oportunitats que generen. En el marc de la campanya també s'ha dut a terme una estratègia per fomentar l'adhesió i participació a l'Acord Ciutadà i a altres taules de gestió per part d'entitats religioses minoritàries de la ciutat.

En l'àmbit cultural, l'OAR també ha acompanyat el Born Centre de Cultura i Memòria fent assessorament i difusió entorn de l'activitat "El cementiri islàmic del Born", organitzada el mes de desembre pel mateix centre. La taula ha tingut com a finalitat presentar a la ciutadania els resultats de l'estudi sobre les restes de l'antic cementiri islàmic d'origen medieval, trobat l'any 1991 als volts del centre. L'acompanyament ha inclòs tenir en compte la perspectiva religiosa de la comunitat musulmana a l'hora de presentar les restes i la facilitació i contacte amb les entitats musulmanes més representatives de la ciutat.

Finalment, l'OAR també ha dut la mirada de la pluralitat religiosa al voltant de la Capitalitat de Barcelona de l'Alimentació Sostenible per a l'any 2021 presentant dues propostes de treball. Aquest fet ha portat a obrir noves col·laboracions amb Mercats de Barcelona a partir de l'organització del cicle "Quotidià i extraordinari: el menjar en les tradicions religioses" d'enguany.

L'Oficina d'Afers Religiosos atén també la ciutadania responnent diferents demandes d'informació sobre temes relacionats amb l'àmbit religiós i de consciència, facilitant eines i recursos per a l'entesa i comprensió de la pluralitat de conviccions de la ciutat. De totes les demandes d'informació i assessorament rebudes el 2021, un 11,5%, concretament **96 (un 28% més que l'any anterior)**, corresponen a aquests altres actors que no formen part ni d'entitats religioses ni del personal municipal. En aquest apartat s'engloben assessoraments i coordinacions amb actors molt diversos, com altres administracions públiques (per exemple la Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya o la Fundación Pluralismo y Convivencia, d'àmbit estatal), entitats no religioses de l'àmbit associatiu, estudiants i personal investigador, mitjans de comunicació i particulars.

Assessorament a la ciutadania i altres administracions (2021)

En destaca aquest 2021 el creixent interès d'investigadors/es i doctorands en la gestió de la pluralitat religiosa a Barcelona i en la tasca i expertesa de l'OAR, no només des de l'àmbit català sinó també d'altres universitats i organismes d'àmbit estatal i internacional (que ha augmentat un 44,4% respecte de l'any anterior). Igualment també cal remarcar el creixent augment de peticions per part d'associacions, entitats i empreses interessant-se o consultant temàtiques de l'àmbit de la pluralitat religiosa (augment d'un 93,7% respecte de l'any anterior).

En aquest apartat també cal recollir la incorporació de la ciutat de Barcelona al programa [*Municipios por la tolerancia \(MxT\)*](#) liderat per la Fundación Pluralismo y Convivencia, dependent del Ministeri de Presidència. MxT és un programa d'àmbit estatal dissenyat per ajudar els governs locals a gestionar la diversitat religiosa de manera democràtica, inclusiva i plural i fomentar l'intercanvi d'experiències i bones pràctiques. El programa pretén visibilitzar el compromís dels ajuntaments amb l'aplicació d'uns principis i objectius bàsics en la gestió de la diversitat religiosa i proporciona als municipis que la firmen les eines i els recursos necessaris per millorar-ne la gestió quotidiana. En aquest context, tant des del Departament d'Interculturalitat i Pluralisme Religiosos com des de l'OAR s'hi ha participat en diverses propostes, entre elles la impartició d'una formació sobre gestió de conflictes veïnals i oposició a l'obertura de centres de culte amb el cas de la mesquita del c. Japó com a eix conductor.

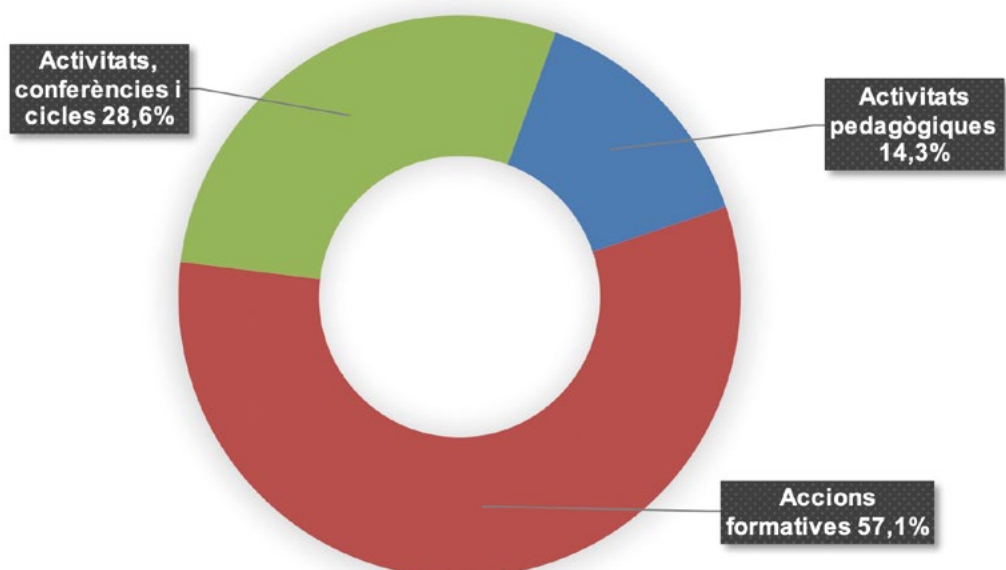
3.2 Formació, activitats pedagògiques i activitats de difusió i diàleg

Més enllà de donar informació, assessorament i atenció, l'altra funció principal de l'OAR és ser un referent actiu en tot el que tingui a veure amb el coneixement i reconeixement de la pluralitat religiosa i conviccional present a la ciutat i, alhora, fomentar la relació i la generació d'espais d'interacció entre les diferents tradicions religioses i opcions de creença presents a la ciutat. L'any 2021 l'OAR ha liderat o col·laborat en diverses iniciatives orientades en aquesta línia, principalment en els àmbits de la formació, l'organització d'activitats i el desenvolupament de propostes pedagògiques destinades a públic infantil i adolescent.

En aquest àmbit, al llarg del 2021, l'oficina també s'ha adaptat a la situació de crisi sanitària, continuant oferint formacions i activitats divulgatives en format virtual i tornant a incorporar el format presencial en la mesura i moments en els quals ha estat possible.

L'any 2021 l'OAR ha executat un total de **42** accions en aquesta línia, de les quals un 14,3% corresponen a activitats pedagògiques, un 57,1% corresponen a accions formatives i un 28,6% a activitats, conferències i cicles.

Formació, activitats pedagògiques i activitats de difusió i diàleg (2021)

3.2.1. Accions formatives

Mentre que la crisi sanitària va suposar l'anul·lació de gran part de l'oferta formativa de l'OAR l'any anterior, aquest 2021 s'han pogut reprendre algunes de les formacions pendents i recuperar amb més normalitat gran part de l'activitat formativa per part de l'oficina, tot i no arribar encara als nivells d'anys anteriors. Des de l'OAR s'ha seguit oferint formació i sessions informatives als tres principals públics de l'oficina: comunitats i entitats religioses i de consciència, personal de l'Ajuntament de Barcelona i ciutadania. Malgrat que moltes de les formacions han estat en format telemàtic, un 25% d'aquestes han tornat ja al format presencial. Ambdós formats s'han anat combinant segons les necessitats de contingut, públic destinatari i situació sanitària en el moment de la formació.

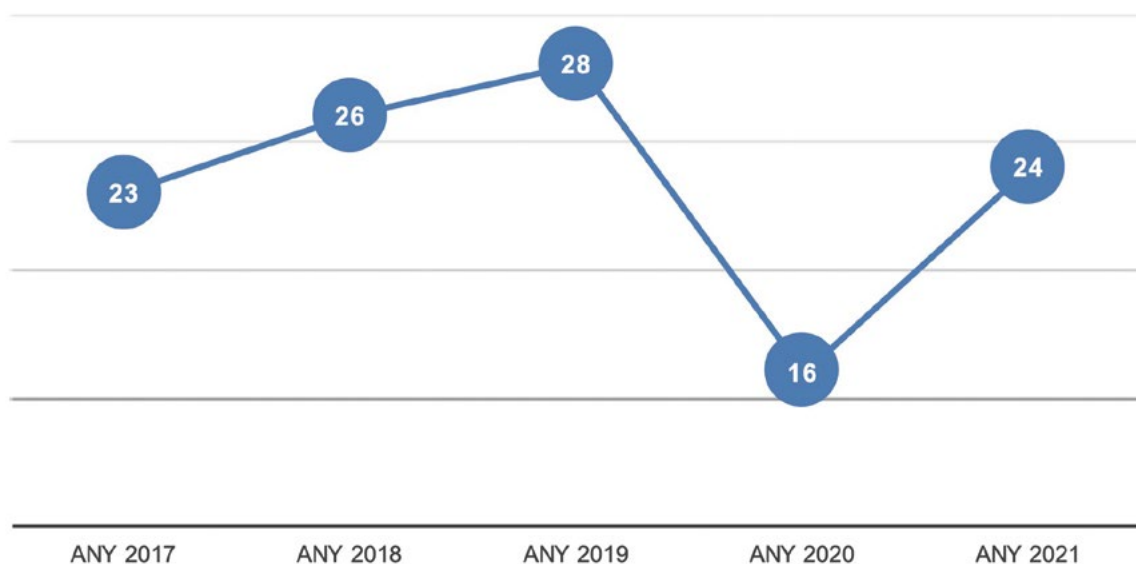
Al llarg del 2021 s'han organitzat **24 accions formatives**. D'aquestes accions, 9 han estat destinades a les comunitats i entitats religioses i de consciència de la ciutat, 5 a personal de l'Ajuntament de Barcelona i 10 a ciutadania i altres administracions. Cal destacar especialment l'increment de demanda en aquest darrer apartat.

Formacions segons tipus de públic (2021)

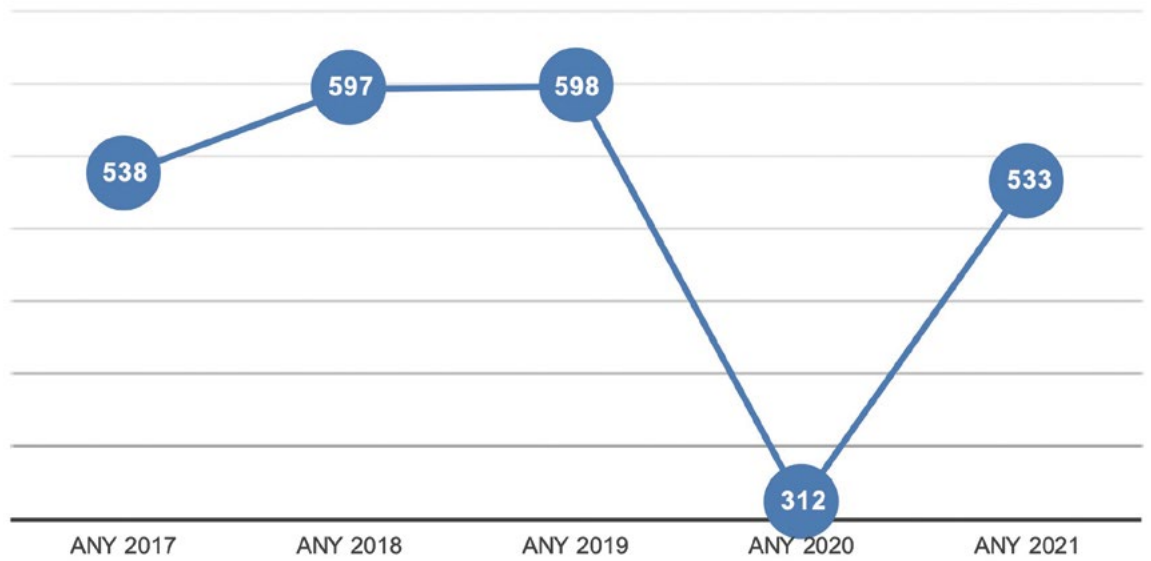

Aquestes accions es tradueixen en **50 hores** de formació impartides i un total de **533 persones formades**.

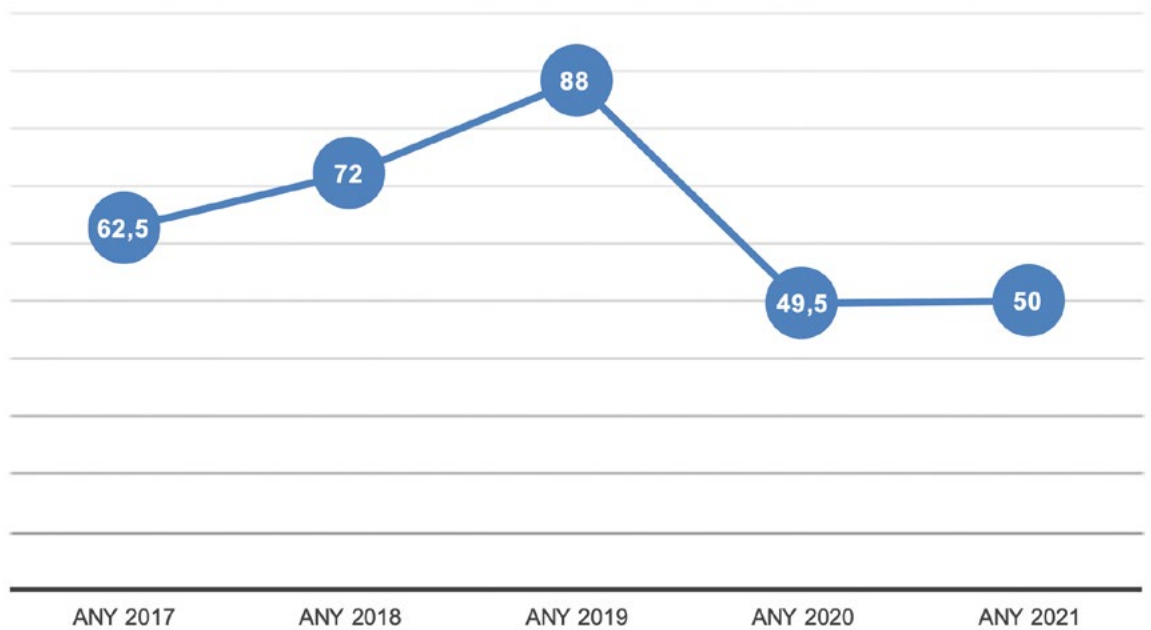
Nombre de formacions

Nombre total de persones assistents a les formacions

Nombre total d'hores de formació impartides

3.2.1.1 Comunitats i entitats religioses i de consciència

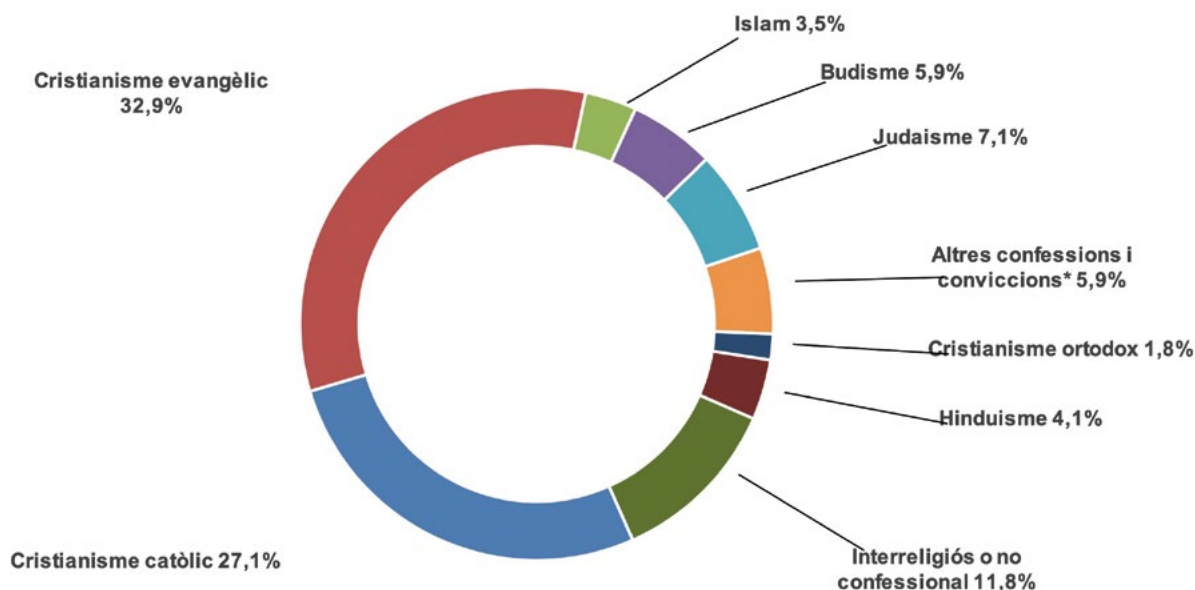
L'OAR ha organitzat **9 sessions** formatives destinades a les comunitats i entitats religioses de la ciutat, corresponents a **19 hores** de formació impartides i un total de **143 persones assistents**.

Les temàtiques responen a la voluntat de l'OAR d'oferir formacions que es consideren interessants o sol·licitades per les comunitats i entitats religioses i de consciència de la ciutat. Com en els darrers anys, en col·laboració amb Torre Jussana, s'han impartit formacions sobre eines associatives, com la facilitació virtual i la comunicació, donant resposta als canvis cap a la gestió telemàtica que ha incentivat la normativa vigent i la crisi sanitària per la covid-19. Com a novetat d'enguany, s'han organitzat també formacions al voltant de la perspectiva de gènere en col·laboració amb la Direcció de Serveis de Gènere i Polítiques del Temps, i sobre serveis de l'Ajuntament al voltant de les temàtiques de drets i de la no discriminació, en col·laboració amb l'Oficina per la No-Discriminació i el Centre de Recursos sobre Drets Humans. També s'han mantingut les sessions informatives i formatives relacionades amb els diferents processos de subvencions relacionades amb les dues convocatòries obertes durant el 2021.

Data	Títol	Format	Assistents	Hores
12/01/2021	“Subvencions per a la realització d’activitats i serveis de districte i de ciutat per a l’any 2021”	En línia	52	2
03/02/2021	“ Coneix l’Ajuntament de Barcelona: l’Oficina per la No Discriminació (OND) i el Centre de Recursos de Drets Humans (CRDH) ”	En línia	9	2
24/02/2021	“ Taller de facilitació virtual per a entitats ” (Torre Jussana)	En línia	20	2
15/04/2021	“Justificació de subvencions per a projectes i activitats de l’any 2020”	En línia	6	2
04/05/2021	“Justificació per a subvencions per a l’arranjament i adequació de locals destinats a centres de culte 2019-2020”	En línia	9	2
26/05/2021	“ Subvencions per a l’arranjament i adequació de locals destinats a centres de culte 2021-2022 ”	En línia	20	2
06/07/2021	“ Incorporació de la perspectiva de gènere i mesures d’igualtat per a entitats ”	En línia	8	2
11/11/2021	“ La comunicació bàsica d’una entitat ”(Torre Jussana)	Presencial	10	3
01/12/2021	“ Protecció de dades: cuidem la privacitat de la nostra entitat ” (Torre Jussana)	En línia	9	2

Per tradició religiosa, les confessions que més han assistit a formacions organitzades per l’OAR són membres de comunitats cristianes evangèliques (32,9%) i catòliques (27,1%), seguides de comunitats interreligioses (11,8%), jueves (7,1%) i budistes (5,9%).

Participació en les formacions i sessions informatives (2021)

3.2.1.2 Ajuntament de Barcelona

Des de l'any 2018 l'OAR ofereix també una línia d'activitats formatives i de difusió de la pluralitat religiosa a la ciutat adreçada al personal municipal. L'objectiu d'aquest pla de formació i sensibilització és facilitar un coneixement i comprensió més profunds de la pluralitat religiosa de Barcelona i donar eines per tenir en compte aquesta realitat en el marc d'actuació de cada servei o departament. S'han organitzat **5 formacions** destinades a professionals de serveis municipals, corresponents a **17 hores** de formació impartides i un total de **170 persones assistents**.

Alguns dels destinataris d'aquestes formacions han estat serveis municipals com ara la Guàrdia Urbana, el Consorci d'Educació o personal tècnic de comunicació de l'Ajuntament, amb la qual cosa s'ha desplegat un dels objectius clau del Pla Barcelona Interculturalitat d'integrar la perspectiva intercultural d'una manera transversal en l'acció de govern, no només en l'estructura sinó també en la formació de la plantilla municipal. Cal destacar també en aquesta línia la incorporació de formació sobre pluralitat religiosa en algunes de les formacions sobre perspectiva intercultural organitzades des del Programa BCN Interculturalitat.

Moltes d'aquestes formacions són organitzades a mida a petició del grup sol·licitant, adaptant el contingut a les indicacions específiques i necessitats de cada servei, territori, públic, etcètera. En aquestes formacions, impartides pel mateix personal tècnic de l'OAR, s'ofereix una panoràmica de la pluralitat religiosa a la ciutat, el marc legal que regula l'exercici del dret a la llibertat religiosa, coneixement general sobre les diverses tradicions de la ciutat i els principals aspectes relacionats amb l'activitat de les entitats religioses que requereixen algun tipus de gestió per part de l'Ajuntament i els serveis municipals.

Data	Títol	Tipus de públic	Aormat	Assistents	Hores
02 i 09/02/2021; 09/03/2021	"Pluralitat religiosa a Barcelona. Gestió d'aquesta a l'aula"	Personal tècnic del Consorci d'Educació	En línia	19	6
05/05/2021	"La diversitat religiosa en societats obertes i democràtiques. El districte de Sant Andreu"	Agents de la policia de barri del districte de Sant Andreu	Presencial	9	6
14/05/2021	"Pluralitat religiosa a Barcelona. El cas del carrer del Japó"	Agents de la Guàrdia Urbana	Presencial	52	2
09/11/2021	"Pluralitat religiosa a Barcelona. El cas del carrer del Japó"	Agents de la Guàrdia Urbana	Presencial	68	2
15/09/2021	"Comunicar amb perspectiva intercultural. Reptes, eines i seguiment"	Personal tècnic de comunicació de l'Ajuntament de Barcelona	En línia	22	1

3.2.1.2 Ciutadania i altres administracions

L'any 2019 es va començar a ampliar també l'oferta formativa sobre pluralitat religiosa a entitats i col·lectius professionals fora de l'Administració pública, amb la voluntat d'acostar i normalitzar el fet religiós i la seva pluralitat a la ciutat. El públic destinatari pot ser ciutadania en general o perfils més concrets, com alumnat universitari, entitats associatives o d'altres administracions públiques, entre d'altres. Algunes de les temàtiques treballades són el pluralisme religiós a Barcelona, l'aplicació de la gestió d'aquesta pluralitat en un àmbit determinat o el disseny de projectes amb incorporació de la perspectiva intercultural i de pluralisme religiós. Aquesta oferta ha augmentat significativament el 2021: l'OAR ha organitzat **10 formacions** destinades a la ciutadania o altres administracions, que corresponen a **14 hores** de formació impartides i un total de **220 persones assistents**.

Data	Títol	Tipus de públic	Format	Assistents	Hores
02/02/2021	"La diversitat religiosa a les entitats juvenils. Eines i casos pràctics per reconèixer i gestionar la pluralitat religiosa"	Entitats juvenils del CRAJ	En línia	16	2
10/02/2021	"Disseny de projectes amb perspectiva intercultural"	Entitats i ciutadania	En línia	17	1
02/03/2021	"Pluralisme religiós a Barcelona. Gestió de la diversitat religiosa per a entitats"	Entitats del districte de Sant Andreu	En línia	31	2
12/04/2021	"Diversitat religiosa en societats obertes i democràtiques: Barcelona"	Alumnat del màster universitari Política social, treball i benestar (UAB)	Presencial	14	2
27/05/2021	"Diversitat religiosa en societats obertes i democràtiques: Barcelona" i "Lluita contra la islamofòbia a Barcelona: aportacions des de l'antropologia"	Alumnat del Grau d'Antropologia de la UAB	En línia	36	1
29/06/2021	"Taller: oposició veïnal a centres de culte" (Fundación Pluralismo y Convivencia)	Diferents Ajuntaments d'Espanya	En línia	21	2
30/06/2021	"Disseny de projectes amb perspectiva intercultural"	Entitats i ciutadania	En línia	19	1
13/10/2021	"Disseny de projectes amb perspectiva intercultural"	Entitats i ciutadania	En línia	22	1
05/11/2021	"Diversitat religiosa a Barcelona. Gestió de la pluralitat religiosa en l'àmbit educatiu"	CEE La Ginesta	En línia	34	1
11/11/2021	"Diversitat religiosa en societats obertes i democràtiques: Barcelona"	Alumnat del màster universitari Política social, treball i benestar (UAB)	Presencial	10	1

3.2.2 Activitats pedagògiques

Un dels públics destinataris estratègics per l'oficina dins de l'eix de formació, debat i diàleg és la comunitat educativa i el públic infantil i adolescent. No obstant això, aquest tipus d'activitats són les que més han acusat la crisi sanitària, i les mesures de prevenció establertes han dificultat o directament impossibilitat moltes de les accions de l'OAR en aquesta direcció. L'any 2021 s'han començat a recuperar tímidament algunes activitats, però encara a molta distància del volum habitual abans de la pandèmia.

Visites a centres de culte

Des de l'any 2008, l'OAR disposa d'una proposta didàctica adreçada a l'alumnat de secundària i darrers cursos de primària per donar a conèixer la diversitat religiosa de la ciutat i facilitar la trobada entre comunitats religioses i estudiants en els mateixos centres de culte. La crisi sanitària i l'establiment de grups bombolla a les aules han afectat directament aquesta activitat pedagògica, ja que s'han dut a terme moltes menys demandes de visites a centres de culte i aquestes no són substituïbles per la virtualitat o el format digital. Tanmateix, aquest 2021 s'han pogut realitzar **6 visites** amb un total de **129 alumnes** de 3 escoles diferents que han participat en aquesta activitat, corresponents a **13 hores** d'activitats pedagògiques.

Dia de la Diversitat

El Dia de la Diversitat s'adreça als i les estudiants de 12 a 18 anys i és una proposta educativa de foment, sensibilització i educació en els drets humans. A través de jocs, dinàmiques, tallers i diferents activitats, es donen a conèixer aquests drets i es connecta l'alumnat amb les entitats de referència que hi treballen. L'OAR havia participat en el Dia de la Diversitat en les darreres edicions però, a causa de la crisi sanitària, enguany, igual que l'any passat, s'ha decidit anul·lar la participació en aquestes jornades, transformades al format virtual, ja que el taller curt que en les darreres dues edicions s'havia presentat requeria un format presencial. No obstant això, en aquest sentit el 2021 s'ha iniciat el disseny d'una píndola que permeti impartir el taller a les aules per part del professorat o talleristes experts en l'edició del curs vinent.

Maleta pedagògica

Respecte a materials educatius, cal destacar també la finalització del disseny i producció de la maleta pedagògica com un recurs més per oferir a la comunitat educativa. L'activitat pedagògica de la maleta està basada en el testimoni de diferents persones creients de les diverses tradicions presents a la ciutat i permet replicar l'activitat del taller sobre pluralitat religiosa, tant a les aules com en entorns d'educació en el lleure. Estava previst acabar la producció d'aquest material l'any passat, però la crisi sanitària no ha permès acabar el projecte fins aquest 2021. Així doncs, s'ha acabat la producció de la maleta pedagògica amb l'objectiu de presentar-la als diversos centres educatius i que en puguin fer ús de cara al curs vinent.

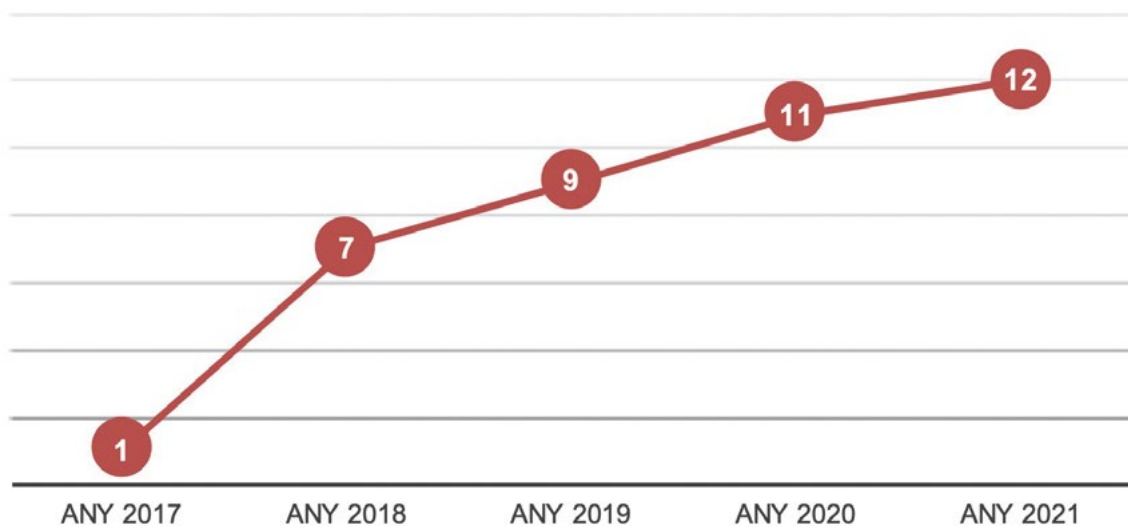
Pel que fa a activitats de difusió i diàleg, l'impuls previst per a l'any 2020 va quedar matisat per l'anul·lació de la gran majoria de les activitats presencials previstes i la incorporació, d'altra banda, d'activitats temàtiques en format telemàtic dissenyades a mida i relacionades amb el context de crisi sanitària. L'any 2021 s'ha mantingut aquest impuls de l'oficina per desenvolupar i ampliar aquest tipus d'accions però, a diferència de l'any passat, enguany s'ha apostat per intentar recuperar la presencialitat al màxim possible, tot i les limitacions. En aquesta direcció, s'han pogut recuperar algunes de les iniciatives de difusió i diàleg que van quedar aturades l'any anterior, sense deixar de banda l'experiència i els formats guanyats durant el confinament. Així, al llarg de l'any, l'OAR, igual que en les accions formatives, ha anat combinant els dos formats segons època de l'any, format i objectius de l'activitat i públic destinatari, en ocasions combinant ambdós formats de manera simultània en una mateixa activitat.

L'any 2021 s'han organitzat i dut a terme **12 activitats** de coneixement i difusió de la pluralitat religiosa i del fet religiós, que han representat **68 hores** i han tingut un total de **1.231 participants**. Aquestes activitats, destinades a la ciutadania, tenen com a objectiu generar coneixement, debat i diàleg entre el veïnat de la ciutat i els membres de les mateixes comunitats. Algunes d'aquestes iniciatives han estat realitzades exclusivament per part de l'OAR, mentre que d'altres s'han executat en col·laboració amb altres àmbits de l'Ajuntament o entitats externes.

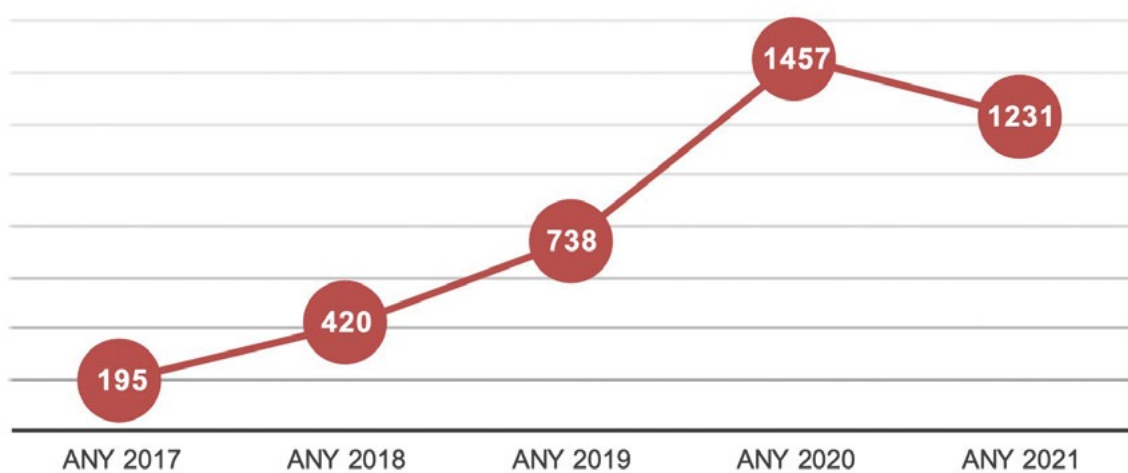
En aquest apartat cal destacar la continuïtat i l'augment d'activitats de gran format, com la **primera edició de les jornades *Fe(r) i Dones***, concebuda com una activitat de continuïtat amb una periodicitat anual, i que persegueix l'objectiu de fer visible i reflexionar vers l'aportació de les dones en les tradicions religioses de la ciutat i donar-los un paper protagonista. També s'han organitzat les **jornades sobre *Política i pluralisme religiós dins d'un món secular***, on explorar les relacions entre la política pública i la presència de diferents creences i entitats religioses entre la ciutadania.

Cal valorar també l'obertura de noves col·laboracions amb diversos ens municipals, com ara Mercats de Barcelona o el Centre Cívic El Sortidor, així com la participació en el projecte de ciutat al voltant de la commemoració de Barcelona com a capital de l'Alimentació Sostenible 2022. Paral·lelament, s'han recuperat o mantingut col·laboracions iniciades anteriorment amb diversos actors, com ara Biblioteques de Barcelona, el Born Centre de Cultura i Memòria, el Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes i Espai Avinyó - Llengua i Cultura.

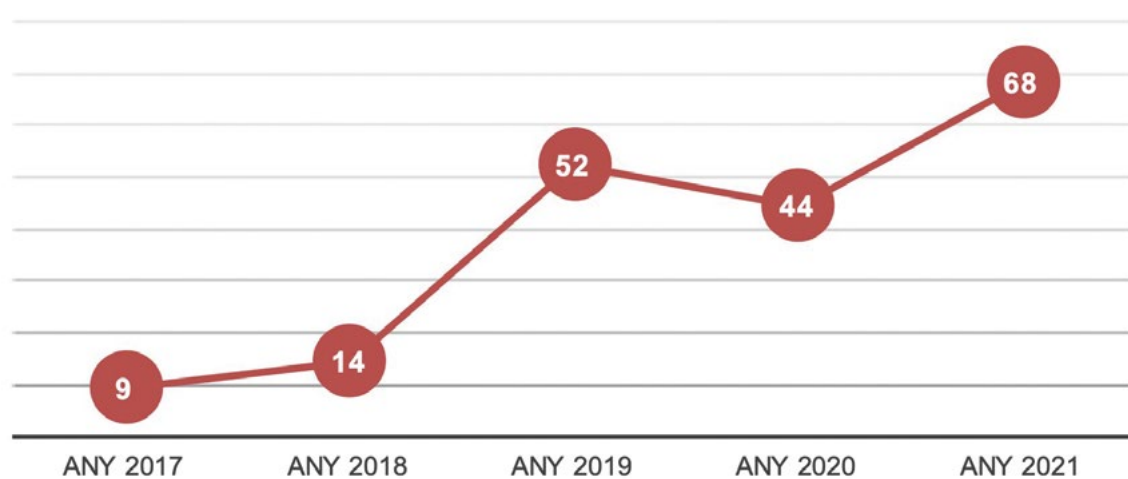
Nombre d'activitats realitzades

Nombre total de persones assistents a activitats

Nombre total d'hores d'activitats realitzades

Al llarg del 2021 l'OAR ha organitzat dues jornades, tres cicles, tres monogràfics introductoris o temàtics i quatre activitats puntuals.

Data	Títol	Col·laboració	Format	Assistents	Hores
9,16 i 23/03/2021	Segona edició del monogràfic "Figures femenines de les tradicions religioses: cristianisme catòlic, judaisme, cristianisme evangèlic i visites al Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes"	Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes	En línia i tres visites presencials	146	3
12, 14, 19, 21, 26/04/2021 i 03/05/2021	Cicle "El virus del sentit: joves i recerca vital"	Biblioteques de Barcelona	En línia	133	6
9 i 15/06/2021	Monogràfic "Descobreix la pluralitat religiosa de Barcelona: la Fe Bahá'í i el budisme"		En línia	109	3
14 i 20/07/2021	Monogràfic "Descobreix la pluralitat religiosa de Barcelona: el cristianisme catòlic i el judaisme"		En línia	96	3
7/10, 8/10	Jornades "Fe(r) i dones. Textos/rituals/transmissió"	Reial Monestir del Monestir de Pedralbes	Presencial	202	15
15, 16, 18, 20 i 21/10/2021	Cicle "III Quotidià i extraordinari: el menjar en les tradicions religioses"	Alimentació Sostenible i Mercats de Barcelona	Presencial	82	7,5
28/10/2021, 2, 4 i 06/11/2021	Cicle "Absències: les morts viscudes i les morts que han de venir"	Centre Cívic El Sortidor	Presencial	86	6
19/11, 20/11	Jornades "Política i pluralisme religiós dins d'un món secular"		Presencial	115	8

L'any 2020, amb l'objectiu d'arribar a un públic més ampli i augmentar la capacitat d'incidència de l'oficina, l'OAR es va estrenar en l'organització d'activitats de gran format amb la **jornada "Llibertat religiosa a Barcelona: estat de la qüestió"**. L'any 2021 s'ha fet molt èmfasi i impuls a mantenir aquesta línia d'actuació, organitzant dues jornades d'aquestes característiques:

- **Jornades “I Fe(r) i dones. Textos/rituals/transmissió” #FeRiDones:**

Aquestes jornades sorgeixen amb la voluntat de visibilitzar i valorar el paper de les dones a les diferents conviccions, creences i tradicions religioses i espirituals. Han estat organitzades conjuntament amb el Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes i comissariades per [Montse Castellà i Olivé](#). Les jornades han constat de diferents espais de reflexió i diàleg, tallers i espectacles on dones de diverses tradicions religioses de la ciutat han pogut debatre i compartir les seves reflexions, coneixements i experiències. Les jornades han comptat amb figures destacades d'àmbit internacional com ara [Lama Guelongma Tsondru](#), [Teresa Forcades](#) i [Asma Lamrabet](#). Els eixos per aquesta primera edició han estat els textos, els rituals i la transmissió, recollint com els textos sagrats, les pràctiques rituals i la transmissió religiosa i espiritual són entesos i viscuts des de les diferents perspectives de les dones en les diverses tradicions religioses i espirituals. A la inauguració de les jornades hi va assistir l'alcaldessa, Ada Colau⁵.

El primer dia, dijous 7 d'octubre, es va celebrar l'acte inaugural de les jornades seguit d'unes **taules de reflexió** internes amb dones pertanyents a diverses tradicions religioses i espirituals de la ciutat amb l'objectiu de dialogar i repensar, de manera conjunta, al voltant dels tres temes als quals es dedica l'edició d'enguany. Les taules van ser dinamitzades per Neus Forcano, Chinmayi Ma i Sofia Bengoetxea, que posteriorment van presentar-ne les conclusions en acabar la jornada.

1 https://ajuntament.barcelona.cat/oficina-afers-religiosos/ca/noticia/la-primera-edicio-de-feridones-tanca-amb-exit-de-public-i-una-ferma-voluntat-de-continuitat_1112959

Tot seguit, es van dur a terme una sèrie de **tallers participatius** relacionats amb els tres eixos: “*Lectura i interpretació de textos*”, conduït per Yaratullah Monturiol, “*L’art dels rituals*”, conduït per María Prieto i Manzanares, i “*Transmissió a través del cant i la música*”, conduït per Abidemi Adebayo-Adenagbe i Dora Okereka, membres del 1st African Gospel Choir. Paral·lelament, també es va oferir una **visita guiada** a les instal·lacions del Monestir de Pedralbes sota el títol “*Pedralbes, un escenari femení de poder*”.

El plat fort de les jornades es va donar el segon dia, divendres 8 d'octubre, amb la **taula rodona** *"Reflexions i diàleg. Llegir, fer i transmetre en clau de dones"*. A càrrec de Lama Guelongma Tsonдру, Teresa Forcades i Vila i Asma Lamrabet, veus expertes i compromeses en l'estudi i la reflexió de les seves pròpies tradicions religioses des d'una mirada feminista. L'acte va acabar amb un petit **concert i lectura de textos** a càrrec de Tarta Relena i Marta Millà.

Tot i les restriccions d'aforament, a les jornades hi van assistir **202 persones** de manera presencial, i a 31 de desembre, el vídeo del directe de la taula rodona "*Reflexions i Diàleg: llegir, fer i transmetre en clau de dones*" ha rebut **990 visualitzacions**.

- **Jornades “Política i pluralisme religiós dins d’un món secular”:**

Les segones jornades organitzades enguany han tingut com a objectiu visibilitzar com els principis seculars, actualment hegemònics a les societats occidentals contemporànies, es relacionen amb les tradicions religioses dominants a cada país i deriven en diversos models de governança amb múltiples variants locals i en una articulació concreta entre els camps de la política i de la religió. L’objectiu d’aquestes jornades, doncs, ha estat reflexionar i discutir sobre la influència d’aquests principis, comprendre la relació complexa que mantenen amb la resta d’ideologies i analitzar el seu impacte sobre les polítiques públiques. Comissariades per [Lola López i Alberto López Bargados](#), han constatat d’una conferència inaugural i tres taules rodones amb intervencions i anàlisi de casos tant a escala local com internacional⁶.

6 https://ajuntament.barcelona.cat/oficina-afers-religiosos/ca/noticia/les-jornades-politica-i-pluralisme-religios-conviden-a-seguir-reflexionant-sobre-que-es-el-secularisme-i-les-politiques-en-relacio-a-la-religio_1125788

Les jornades van iniciar-se el 19 de novembre amb la **conferència inaugural** “Es poden fer polítiques en defensa dels drets religiosos en un món secular?” a càrrec de Santiago Alba Rico. Tot seguit es va dur a terme una **primera taula de reflexió** i anàlisi de casos al voltant de “La secularització a l’ordre normatiu dels Estats. Els casos de França, l’Índia, els Estats Units i el Canadà”. Moderada per Lola López, hi han intervingut a través de connexió telemàtica Lori Beaman, Rajeev Bhargava i Pierre Tevanian, presentant els diferents models de secularització dels seus respectius països de referència.

Dissabte 20 de novembre les jornades van continuar amb una **segona taula**: “El secularisme com a programa. Ideologia i estructura de partits”, moderada per Alberto López Bargados. Hi van intervenir com a participants Víctor Albert, Manuel Delgado i Maria del Mar Griera compartint diverses experiències sobre el paper i posicionament dels diversos partits i estaments polítics respecte a la laïcitat i gestió de la pluralitat religiosa. En la **taula tercera**, “Quin secularisme a les institucions públiques?”, moderada per Anna Salvador, es va analitzar aquest tema vinculat a àmbits concrets de gestió com poden ser l’educació, la gestió de la mort i els enterraments o la cooperació internacional, amb la intervenció de Júlia Martínez Ariño, Montserrat Santolino i Sol Tarrés.

A les jornades hi va assistir un total de **115 persones** de manera presencial, i a 31 de desembre, les reproduccions en línia de les taules dels dos dies havien rebut **871 visualitzacions** entre les dues.

3.2.3.2 Cicles

L'OAR també ha donat continuïtat a l'organització de cicles, bé sigui en exclusiva o en col·laboració amb altres departaments o entitats. A través d'una temàtica concreta que serveix com a fil conductor, els cicles busquen aprofundir sobre algun aspecte de la pluralitat de conviccions i de creences presents a la ciutat. Els cicles estan formats per diverses sessions en què les persones ponents tracten el tema central en diferents formats o des de diverses perspectives o confessions.

- **Cicle “El virus del sentit: joves i recerca vital”:**

Aquest cicle ha estat organitzat durant els mesos d'abril i maig en col·laboració amb Biblioteques de Barcelona en format virtual, i ha consistit en diverses converses dirigides tant al públic jove com a les persones que treballen amb joves o que s'interessen per aquesta qüestió. Comissariat per Dídac P. Lagarriga, el cicle, de 6 xerrades, ha tingut com a objectiu principal parlar de la recerca del sentit vital a través de diversos testimonis que hi poden aportar la seva experiència personal i professional. A través de l'espiritualitat, l'art, l'estudi o l'activisme, les persones convidades han mostrat la diversitat de camins que porten a explorar aquesta recerca vital⁷. A 31 de desembre, els vídeos del cicle han rebut un total de **1.872 visualitzacions**.

- **Cicle “III Quotidià i extraordinari: el menjar en les tradicions religioses”:**

Sota el subtítol *Cos, terra i cosmos, el vincle sostenible*, el cicle [“III Quotidià i extraordinari: el menjar en les tradicions religioses” del 2021](#) s'ha emmarcat enguany dins la [Setmana de l'Alimentació Sostenible](#), una proposta que ocupa la ciutat de Barcelona per parlar sobre aquesta qüestió clau. El cicle ha donat continuïtat a la proposta engegada l'any 2019 entorn a l'alimentació i les tradicions religioses, enguany organitzant algunes de les sessions amb Espai Avinyó - Llengua i Cultura i Mercats de Barcelona. Comissariat per Dídac P. Lagarriga, la línia conductora del cicle ha continuat sent la relació entre l'espiritualitat i les pràctiques alimentàries. A llarg del mes d'octubre del 2021, ha comptat amb una sessió inaugural a càrrec de Marta Ruiz Pascua i Juan José Plasencia. El cristianisme ortodox etiop, l'adventisme, el judaisme, l'islam i el jainisme han estat les tradicions religioses protagonistes de les sessions amb degustació⁸.

7 https://ajuntament.barcelona.cat/oficina-afers-religiosos/ca/noticia/finalitza-el-cicle-el-virus-del-sentit-joves-i-recerca-vital-amb-una-mirada-i-una-veu-inspiradores_1067384

8 https://ajuntament.barcelona.cat/oficina-afers-religiosos/ca/noticia/el-iii-quotidiaixtraordinari-posa-emfasi-en-el-vincle-entre-espiritualitat-sostenibilitat-i-aliment_1113826

- **Cicle “Absències. Les morts viscudes i les morts que han de venir”:**

El [cicle](#) ha estat és una iniciativa del Centre Cívic El Sortidor, per abordar la mort des d'un punt de vista cultural, plural i reflexiu. S'ha dut a terme entre el 28 d'octubre i el 27 de novembre, coincidint amb la festivitat de Tots Sants, amb vint accions culturals per a tots els públics. L'OAR ha organitzat quatre de les activitats del cicle, amb el comissariat d'Alícia Guidonet.

En la [sessió inaugural “La mort en crisi. El sentit i les pràctiques de la mort després de la pandèmia”](#), amb Glòria Cantarell i Jordi Moreras es va parlar des de l'antropologia, la filosofia, la psicologia i l'espiritualitat de les implicacions de la mort com a fet universal i omnipresent en la nostra societat secular i també de l'impacte de la crisi de la covid-19 en aquesta percepció de la mort. Hi van assistir **14 persones**, i a 31 de desembre, el vídeo del directe de la sessió inaugural ha rebut **154 visualitzacions**. Al **taller de cuina** “Celebrar la mort a través del menjar”, Muntsa Holgado i Carmen Simón van presentar, amb un menú de Tots Sants i del Día de Muertos multiconfessional, com el menjar forma part indissoluble de tots els rituals importants de la nostra vida, inclosa la mort, i com cada cultura i cada religió tenen una manera única d'acompanyar a través del menjar aquest procés dolorós. També es va tractar el concepte de mort iniciàtica en un format **concert de música sufí**, amb l'espectacle *Morir abans de morir* a càrrec del grup Aslan. Per últim, l'**itinerari “La mort diversa”** va permetre conèixer com viuen i quina relació tenen amb la mort algunes de les tradicions religioses presents als territoris a través de la visita a diversos centres de culte del Poble-sec. Els centres de culte que van formar part de l'itinerari són la parròquia Mare de Déu de Lourdes, l'església evangèlica Assemblea-Paral·lel i la mesquita Fezane Madina.

L'any 2021 també s'ha donat continuïtat als monogràfics organitzats per l'OAR com a eina per presentar la pluralitat religiosa barcelonina.

Els **monogràfics introductoris**, iniciats el 2019, permeten apropar al conjunt de la ciutadania les diverses tradicions religioses presents a Barcelona, explicant-ne els elements més bàsics, però també descobrint-ne la realitat a la ciutat. Amb persones pertanyents a aquestes comunitats, es descobreix l'origen de les diverses tradicions, les creences i pràctiques més importants, així com la seva presència i les seves aportacions a la ciutat de Barcelona. Aquests monogràfics, sota el títol "Descobreix la pluralitat religiosa de Barcelona" i enguany realitzats en format virtual, consisteixen en un diàleg amb persones que, des de la seva vivència personal, apropen la seva tradició religiosa i experiència de fe.

Enguany s'han dut a terme dues edicions d'aquests monogràfics introductoris: [“Descobreix la pluralitat religiosa de Barcelona 2021: la Fe Bahá'í i el budisme”](#)⁹ durant el mes de juny, amb la participació de les comunitats Centre Bahá'í de Barcelona, Drukpa de Barcelona i Centre Zen Nalanda; i [“Descobreix la pluralitat religiosa de Barcelona 2021: el cristianisme catòlic i el judaisme”](#), al llarg del mes de juliol, amb la participació de la Parròquia de la Mare de Déu de Betlem, Casal Lloia, la Comunitat Jueva ATID i el Centre Israelita de Barcelona (CIB).

D'altra banda, el format de **monogràfics temàtics** permet parlar d'un tema transversal i comú i descobrir com s'hi relacionen diverses tradicions religioses i conviccionals. Cada monogràfic consta de diverses sessions (enguany en línia) i una visita presencial, en un format més reduït i intensiu en comparació amb els cicles. La voluntat d'aquests monogràfics que tenen un tema com a conductor de tot el contingut és organitzar-los juntament amb alguna altra entitat/servei municipal, gaudint així de la descoberta d'un nou espai i de nous públics.

El mes de març d'enguany s'ha realitzat el **monogràfic temàtic “II Figures femenines de les tradicions religioses”** en col·laboració amb el Reial Monestir de Santa Maria de Pedralbes. Amb la voluntat de continuar la col·laboració iniciada i donar visibilitat a aquesta important i valuosa espiritualitat femenina, s'han organitzat tres sessions en línia sobre figures femenines del judaisme, el cristianisme catòlic i el cristianisme evangèlic, i una visita lliure al Monestir de Pedralbes per a les persones assistents (no ha pogut ser una visita guiada, ja que en el moment de la realització de l'activitat, les mesures sanitàries vigents no permetien fer-ne).

A més, s'ha procedit a tancar el monogràfic temàtic “Rituals de pas: el cicle vital a les tradicions religioses”, iniciat l'any 2020 en col·laboració amb el Museu Etnològic i de Cultures del Món, i on les mesures sanitàries van obligar a posposar la [visita al museu](#), que finalment ha estat reprogramada a la primavera del 2021.

9 https://ajuntament.barcelona.cat/oficina-afers-religiosos/ca/noticia/la-fe-bahai-i-el-budisme-mes-a-prop-de-la-ciutadania_1079994

Al llarg del 2021 l'OAR també ha participat o col·laborat en activitats organitzades per altres àmbits municipals o entitats/administracions externes a l'Ajuntament de Barcelona, concretament:

- **Trobada “El protestantisme a Catalunya sota el franquisme”, dins de les trobades “Dis-sentir la història”**: Aquestes jornades han estat organitzades pel Born Centre de Cultura i Memòria amb la voluntat de continuar donant veu i reconeixent memòries diverses que han estat tradicionalment silenciades i oblidades. La trobada, organitzada el mes de març amb la col·laboració de l'OAR i a càrrec de David Casals (autor i director de *Protestants, la història silenciada*) i Josep-Lluís Carod-Rovira, va parlar sobre l'homogeneïtzació religiosa i l'erradicació de la diferència en els territoris espanyols durant la dictadura franquista i va incloure un vídeo-resum del documental *Protestants, la història silenciada*. Hi van participar un total de **43 persones** i ha tingut una durada de 2,5 hores.
- **Trobada general de l'Acord Ciutadà per una Barcelona Inclusiva “Som diversitat”**: Enguany i coincidint amb el Dia Internacional de la Diversitat Cultural, la trobada general de l'Acord Ciutadà del mes de maig s'ha volgut convertir en un espai de reflexió i debat sobre interculturalitat i pluralisme religiós. A la trobada, que ha estat presencial i també s'ha emès per reproducció en directe, hi han participat **144 persones** i ha tingut una durada de 4 hores.
- **Creació jove. Transmissions Espirituals (vol. 3) “Com ser jove, creient i viure en un context que promou activament la laïcitat?”**: Organitzat per Espai Avinyó-Llengua i Cultura, aquesta **nova edició** de *Creació jove* ha tingut com a finalitat escoltar les respostes i noves preguntes dels joves sobre laïcitat, pluralisme religiós i creences i espiritualitats mitjançant el llenguatge artístic de la ràdio. Hi van participar **20 persones** i l'activitat va tenir una durada total (trobades i pòdcast) de 8 hores.
- **Projecció i col·loqui de la pel·lícula *Una pasteleria en Tokio*, dins la XVIII Mostra de Cinema Espiritual de Catalunya**: Projecció de la pel·lícula *Una pasteleria en Tokio*, de Naomi Kawase, a la Sala Maria Aurèlia Capmany del Centre Cívic Pati Llimona. L'OAR col·labora en aquesta mostra de cinema, organitzada per la Direcció General d'Afers Religiosos de la Generalitat de Catalunya des de l'any 2017. Hi van assistir **55 persones** i va tenir una durada de 2,5 hores.

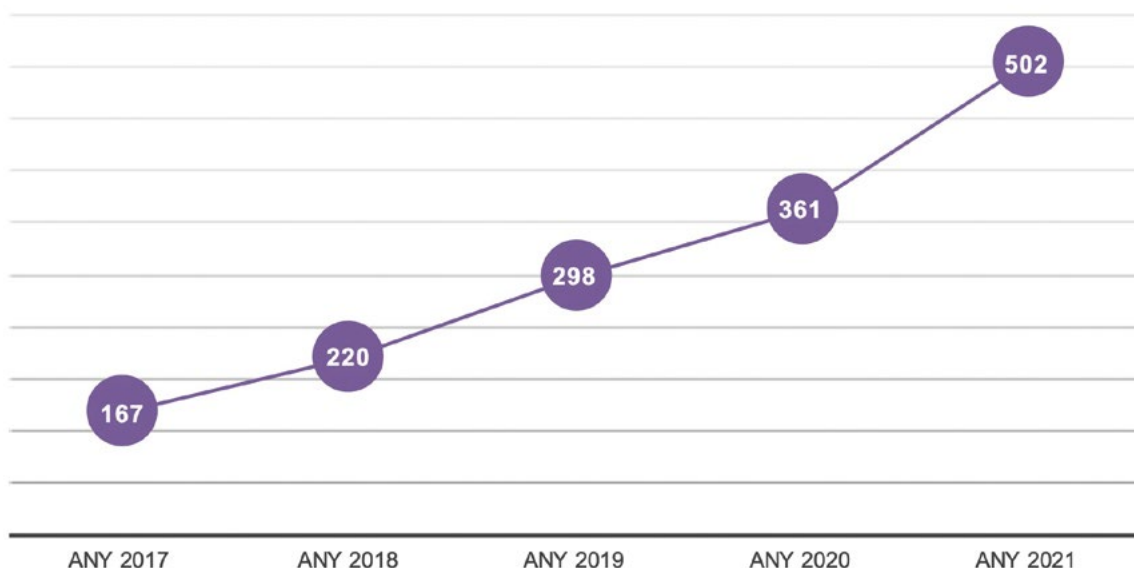
Seguint els objectius d'informació i difusió, una part imprescindible de la tasca de l'OAR està recollida en l'acció comunicativa de l'oficina. Amb aquesta finalitat, l'OAR disposa d'una sèrie d'eines comunicatives que permeten informar tant les comunitats religioses i de consciència de la ciutat com a ciutadania de tot allò que té a veure amb la pluralitat religiosa de la ciutat. Aquesta informació l'any 2021 ha inclòs els canvis que s'han succeït davant la situació provocada per la covid-19, així com contingut sobre les activitats i formacions que l'OAR ha continuat duent a terme i altres informacions rellevants.

En aquesta línia, els objectius de la [pàgina web](#) de l'OAR són:

- Donar a conèixer l'activitat de l'Ajuntament, i concretament de l'OAR, en relació amb la pluralitat religiosa i conviccional de la ciutat, facilitant eines i informació rellevant a les diverses entitats i comunitats religioses i conviccionals.
- Generar coneixement i servir de plataforma de difusió d'aquesta realitat plural religiosa i de creences, visibilitzant les entitats i les comunitats religioses o de consciència de Barcelona, les principals festivitats religioses que s'hi celebren i les activitats que s'hi organitzen.

Al llarg del 2021 s'han publicat al [web de l'OAR](#) **270** entrades d'agenda de les entitats religioses, **119** notícies, **44** articles al blog de l'OAR, **62** destacats i **7** recursos. Des de l'OAR també s'ha continuat mantenint actualitzada la pàgina web amb les darreres notícies referents a les mesures sanitàries, d'aforament, etcètera, que interpel·laven directament el dia a dia de les comunitats i les entitats religioses.

Nombre total de publicacions al web de l'OAR

Visites a la pàgina web

Durant aquest període, el web de l'OAR ha rebut **110.931** visites, amb un **augment de més d'un 85%** respecte a l'any anterior.

L'any 2021 s'ha reestructurat la pàgina web reorganitzant l'apartat del "Blog de l'OAR" amb quatre línies: entrevistes, articles, vídeos i altres recursos i contingut, amb l'objectiu d'ampliar i visibilitzar contingut de qualitat i de fons sobre diversitat religiosa, més enllà de l'actualitat de la ciutat. S'ha reorganitzat el contingut ja existent i s'ha iniciat una línia de publicació d'entrevistes a persones expertes o vinculades a la pluralitat religiosa i igualment una línia d'articles de temàtiques més de fons sobre el fet religiós i la seva vinculació amb altres àmbits. Les novetats d'aquest any són:

Entrevistes:

- [Juan José Tamayo](#) “S’ha de protegir la llibertat religiosa, però també exigir democràcia i igualtat de gènere a les organitzacions religioses”. Entrevista publicada quan es compleix un any de la Jornada “Llibertat religiosa a Barcelona: estat de la qüestió”.
- [Maria del Mar Griera](#) “Entendre la complexitat del fet religiós no és fàcil, i des dels àmbits polítics es discuteix molt poc”. Entrevista publicada quan es compleix un any de la Jornada “Llibertat religiosa a Barcelona: estat de la qüestió”.
- [Montse Castellà i Olivé](#) “Es fa evident la necessitat d’aplicar la perspectiva de gènere en l’àmbit religiós i espiritual”. Entrevista en motiu de la primera edició de les Jornades “Fe(R) i dones”.
- [Lola López i Alberto López Bargados](#) “El secularisme real és que les entitats religioses no incideixin en les polítiques però siguin presents a la vida pública”. Entrevista en motiu de la jornada “Política i pluralisme religiós dins d’un món secular”.
- [Pierre Tevanian](#) “Quan s’imposa la neutralitat en l’espai públic, això vol dir, ni més ni menys, que no tens llibertat d’expressió”. Entrevista amb motiu de la seva participació a la jornada “Política i pluralisme religiós dins d’un món secular”.

Articles:

- [L’Església té nom de sínodo](#), article encarregat a Anna Almuni de Muga (delegada diocesana de formació i acompanyament del laïcat de l’Arquebisbat de Barcelona) en motiu de la inauguració del procés sinodal per deliberar sobre els processos de participació de l’Església catòlica.
- [Religió i ciència: una batalla irresoluble](#), article encarregat a Maria del Mar Griera (professora de la Facultat de Ciències Polítiques i Sociologia de la Universitat Autònoma de Barcelona i directora del centre de recerca ISOR) amb motiu de la Setmana de la Ciència.
- [Menjar-se els uns als altres: religions i alimentació](#), article de Dídac P. Lagarriga en el context de la sessió inaugural del cicle “III Quotidià i extraordinari: el menjar en les tradicions religioses”

Vídeos:

Igualment, s'han continuat publicant **vídeos divulgatius** sobre temàtiques relacionades amb la pluralitat religiosa, amb especial protagonisme de persones de comunitats i entitats religioses i de consciència de Barcelona. També s'ha aprofitat el contingut generat al llarg d'algunes de les activitats organitzades per l'OAR i retransmeses en directe per poder publicar-ne el contingut també a través de la pàgina web, permetent-ne una visualització a posteriori per al públic interessat.

Durant el 2021 s'han publicat els vídeos següents:

- [Vídeo del directe de la taula rodona](#) i [vídeo resum](#) de les primeres jornades “Fe(r) i dones. Textos/Rituals/Transmissió”.

- Vídeos del directes de les jornades “Política i pluralisme religiós dins d'un món secular” (primer [directe](#) del primer dia, segon [directe](#) del primer dia i [directe](#) del segon dia).

- [Vídeo del directe](#) de la sessió inaugural “La mort en crisi. El sentit i les pràctiques de la mort després de la pandèmia”, dins del cicle “Absències. Les morts viscudes i les morts que han de venir”.

- [Vídeo resum](#) del “III Quotidià i extraordinari: el menjar en les tradicions religioses”, sota el subtítol “Cos, terra i cosmos, el vncle sostenible”.

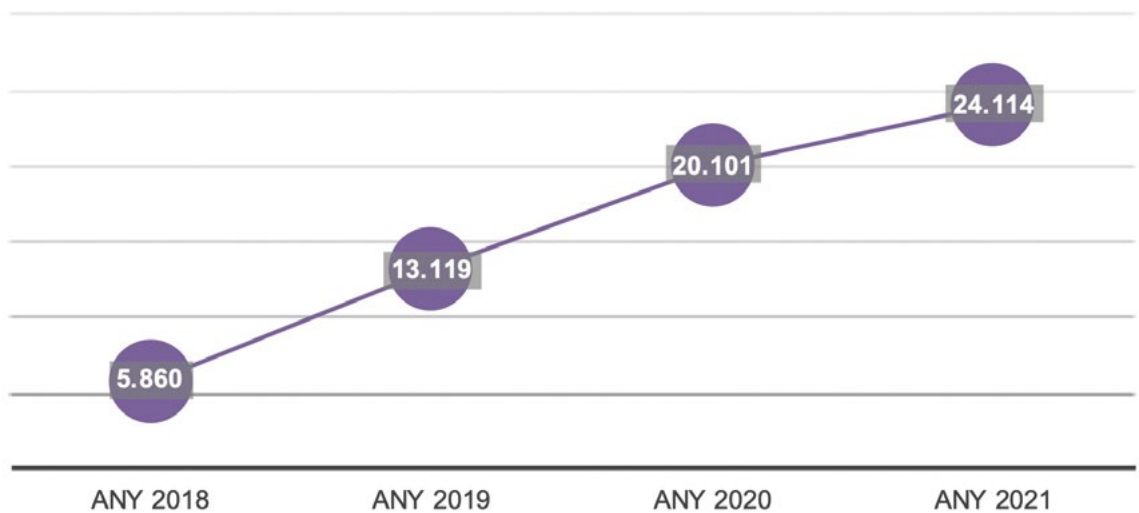

- Vídeos dels directes del cicle “El virus del sentit. Joves i recerca vital”
 - [El sentit de la interioritat](#)
 - [El sentit de la recerca.](#)
 - [El sentit d’escoltar](#)
 - [El sentit de la revelació en l’art](#)
 - [El sentit del vincle entre religió i joves](#)
 - [El sentit dels mestres](#)

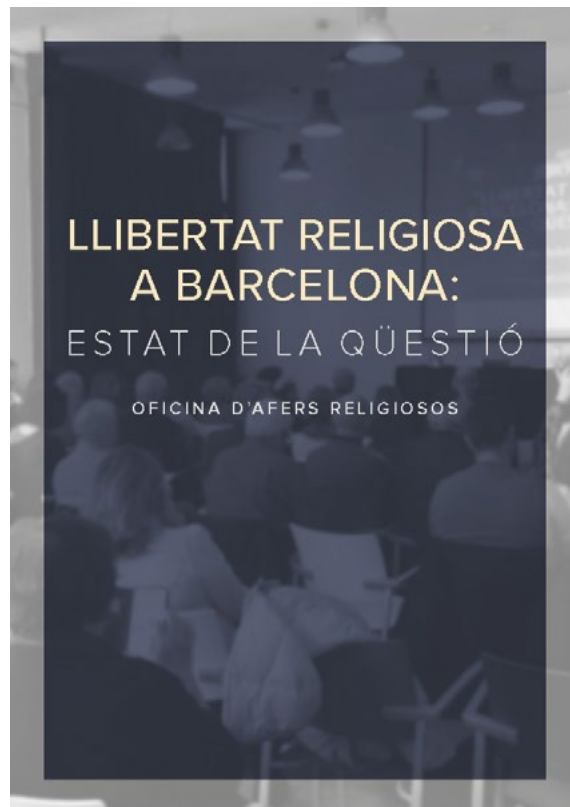

El microlloc [Coneix les religions](#) va néixer l'any 2018 com un espai virtual destinat a la comunitat educativa, amb material de consulta i divulgatiu sobre pluralitat religiosa i pensat com a eina de suport i complementària a les visites escolars i altres activitats educatives que s'organitzen des de l'oficina. Al llarg del 2021, aquest microlloc ha rebut **24.114 visites**, amb un **augment de gairebé un 20%** respecte a l'any anterior.

Visites a "Coneix les religions"

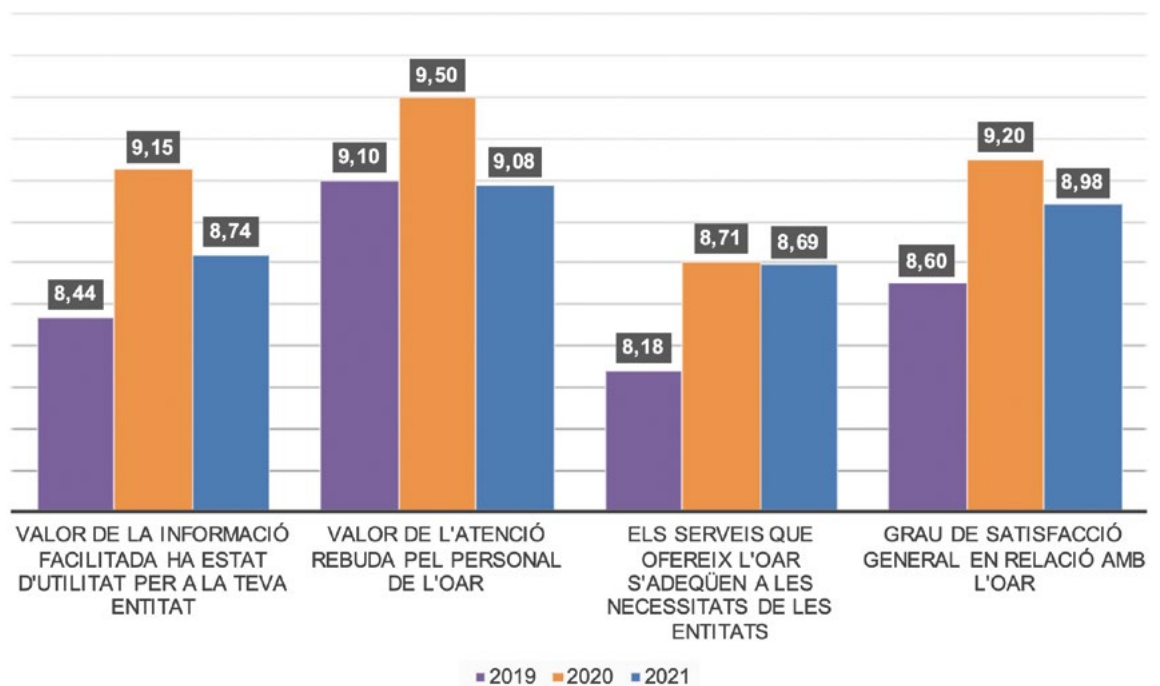
Des de l'OAR s'ha publicat el **recull** “**Libertat religiosa a Barcelona: estat de la qüestió**” amb les aportacions principals que es van fer a la jornada del 2020 que portava el mateix títol, i que permeten dibuixar una fotografia prou completa de l'estat del compliment efectiu del dret a la llibertat religiosa a Barcelona a l'inici del segle XXI.

Pel que fa a l'elaboració dels **fullets sobre celebracions religioses** que es duen a terme en espais públics de la ciutat, durant aquest any 2021 s'ha decidit mantenir l'anul·lació de les seves publicacions, ja que les diverses restriccions en resposta la crisi sanitària han obligat les entitats i comunitats religioses i de consciència organitzadores a anul·lar els seus actes o bé a celebrar-los amb restriccions i limitació d'aforament i sense fer-ne publicitat. No obstant això, al web de l'OAR s'han publicat informacions genèriques sobre aquestes celebracions per mantenir a la ciutadania informada.

4 Valoració de les persones usuàries

Al llarg del 2021 (periòdicament cada quatre mesos) s'han enviat tres enquestes de valoració del servei de l'OAR a les comunitats i entitats religioses i de consciència de la ciutat de les quals es disposa d'adreça electrònica, perquè puguin valorar el servei de l'oficina. S'han rebut un total de **63 respostes a les enquestes**, de les quals s'extreuen les valoracions següents:

VALORACIONES en relació amb:

Quin ha estat el motiu de contacte amb l'OAR?	
Cerca d'espai per a activitat o celebració	5,6%
Cerca i/o regularització del centre de culte	10,5%
Formació	18,5%
Invitació o participació en acte/celebració	10,0%
Resolució de conflicte-mediació	1,3%
Subvencions	19,7%
Tràmits administratius	9,2%
Visites al centre de culte	7,2%
Altres: consultes sobre altres àmbits	3,6%
Activitats de l'OAR	19,6%

En relació amb l'atenció i els serveis de l'OAR (en què 10 és la puntuació màxima)

La informació facilitada ha estat d'utilitat per a l'entitat	8,74
L'atenció rebuda pel personal de l'OAR	9,08
Els serveis que ofereix l'OAR s'adeqüen a les necessitats de l'entitat	8,69
Grau de satisfacció general en relació amb l'OAR	8,98

Alguns comentaris de les persones usuàries

- *Los servicios ofrecidos por OAR son muy importantes y benéficos para las entidades y la gente en general. Muchas gracias por las informaciones, formaciones, y el acercamiento a las entidades y los inmigrantes.*
- *El personal atiende con rapidez y eficiencia*
- *Las personas que atienden lo hacen muy bien y gestionan muy rápido. Son un modelo de lo que debería ser la función pública.*
- *Feu una feina fabulosa: totes les activitats són molt interessants i estan sempre super ben organitzades. Moltes gràcies!*
- *Penso que el oar fa una bone tasca en favor de las entidades cuan els demanem ajude per tot el que an fet en favor de l'Esglesie Evangélica Filadelfia els volem felisita y donar les gracias. QUE DEU US BENEIEGI.*
- *Las personas que atienden son muy eficaces y de gran amabilidad. Si no tienen la solución en el momento la buscan y gestionan rápidamente. Es un servicio que funciona muy bien. Excelente.*
- *Sois un gran apoyo para las comunidades religiosas! Gracias por defendernos y velar por nosotros!*

5 Objectius 2022 i reptes de futur

Els objectius específics i reptes de futur de l'oficina de cara a l'any vinent venen marcats per la publicació aquest 2021 del nou Pla d'interculturalitat 2021-2030. En aquesta línia, a banda del manteniment dels diferents serveis d'atenció, assessorament, formació, debat i diàleg, destaquem **quatre objectius específics** per al proper any 2022:

- Presentació del nou Pla Barcelona Interculturalitat 2021-2030 a les comunitats i entitats religioses, i iniciar el desplegament de les línies d'actuació que s'hi recullen.
- Donar continuïtat a la col·laboració amb el PROGBI i la participació de l'OAR en els nous plans territorials d'interculturalitat desenvolupats en els districtes.
- Continuar la territorialització i transversalització del fet religiós, mantenint les col·laboracions obertes i ampliant contactes amb nous departaments i àrees de l'Ajuntament.
- Revisar i reforçar l'oferta pedagògica de l'OAR amb noves propostes, per treballar el dret a la llibertat religiosa i el coneixement de cultura religiosa diversa a l'aula i en entorns socioeducatius i de lleure.

ANNEX.

Subvencions 2021

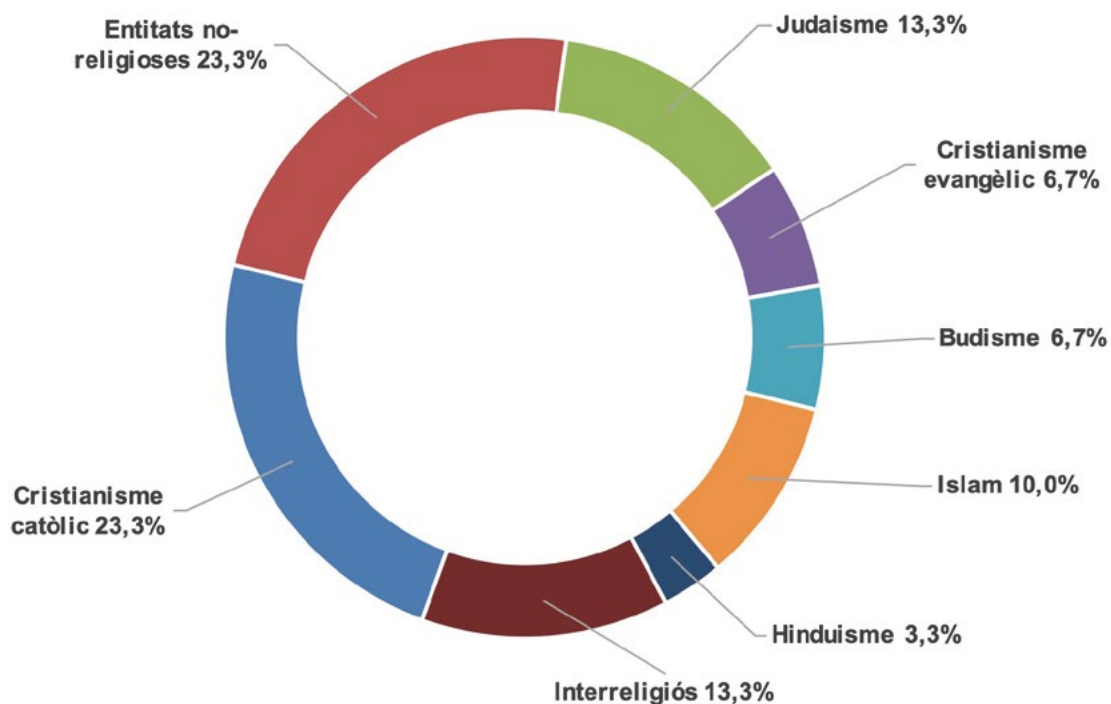
1. En el marc de la **Convocatòria General de Subvencions per a projectes, activitats i serveis de districte i de ciutat** de l'Ajuntament de Barcelona 2021, s'ha donat suport tècnic a la **línia R de "Pluralisme religiós i conviccionat"**. L'any 2021 s'han destinat **83.000 euros** a la subvenció de projectes de la línia R (dels 85.000 euros de pressupost de què es disposava), i s'han presentat un total de **57 projectes**, dels quals **30 s'han aprovat** (52,6%) i han rebut finançament.

Sublínies	Projectes presentats	Projectes aprovats
Ra Contribució al coneixement de la diversitat religiosa i del fet religiós	44	23
Rb Celebració de festes i actes religiosos i interreligiosos	13	7
TOTAL projectes	57	30

Segons tradició religiosa o convicció:

Convicció/confessió	Entitats	Projectes presentats	Projectes aprovats
Budisme	2	3	2
Cristianisme catòlic	11	15	7
Cristianisme evangèlic	6	6	2
Hinduisme	1	2	1
Judaisme	4	4	4
Islam	3	4	3
No confessional	16	18	7
Interreligiós	3	5	4

Subvencions atorgades (activitats) (2021)

2. A la **Convocatòria per a l'atorgament de subvencions per a l'arranjament i l'adequació de locals de la ciutat de Barcelona destinats a centres de culte d'entitats religioses 2021-2022**, amb un pressupost de 200.000 euros, s'hi han presentat 13 projectes i han estat tots aprovats amb un import total de 199.600,70 euros.

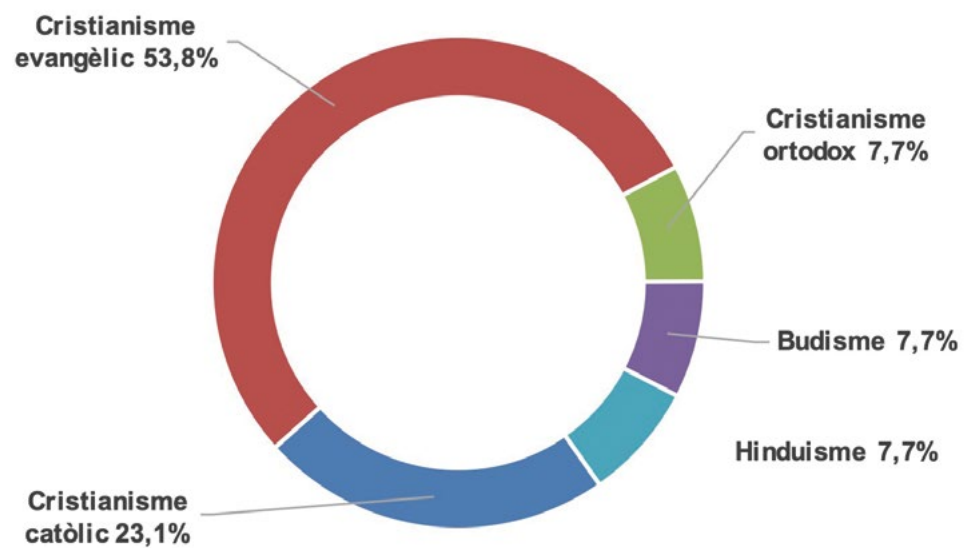
Subvencions atorgades segons districte:

Districte	Nombre de projectes	Subvenció atorgada
Ciutat Vella	3	51.571,20 €
L'Eixample	1	7.569,94 €
Sants-Montjuïc	5	69.873,45 €
Les Corts	1	21.600,00 €
Horta-Guinardó	1	6.270,28 €
Nou Barris	1	40.000 €
Sant Martí	1	2.715,84 €

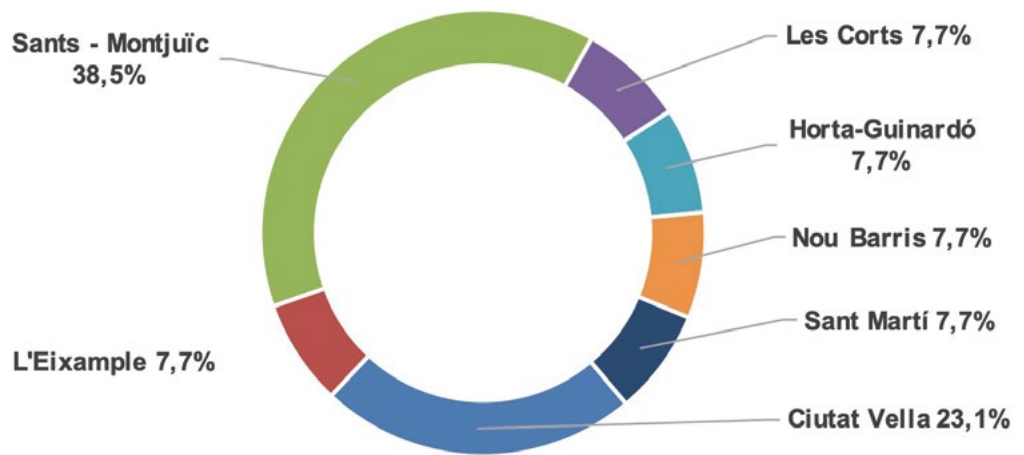
Subvencions atorgades segons confessió religiosa:

Confessió	Projectes	Subvenció atorgada
Evangèlica	7	151.320,16 €
Catòlica	3	28.910,27 €
Hinduista	1	6.459,34 €
Budista	1	5.341,00 €
Ortodoxa	1	7.569,94 €

Subvencions atorgades (centres de culte) (2021)

Subvencions atorgades (centres de culte) (2021)

**Memòria d'Activitats
2021 de l'Oficina
d'Afers Religiosos
del Departament
d'Interculturalitat i
Pluralisme Religios**

**Memòria d'Activitats
2021**